

MYANTRADE

ဈေးကွက်သတင်းလွှာ

အမှတ်စဉ် ၁/၂၀၂၄

myantrade

၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ သတင်းခေါင်းစဉ်များ ပြည်တွင်းဈေးကွက်

- တရုတ်ကုန်သည်များ အရည်အသွေးပိုင်း ရွေးချယ်ဝယ်ယူမှုကြောင့် နှမ်းနက်(စမုန်) ဈေးအနည်းငယ်ကျ
- ပြောင်းဈေးတက်လာပေမဲ့စိုက်ပျိုးစရိတ်နဲ့အထွက်နှုန်းလျော့လို့ တောင်သူတွေအကျိုးအမြတ်မရရှိသေး
- အင်းလေးဒေသထွက် ခရမ်းချဉ်သီးများ အရောင်းအဝယ်ကောင်းနေ

နိုင်ငံတကာဈေးကွက်

- ပါကစ္စတန်ဆန် ဒေါ်လာ ၁၀ ဘီလီယံဖိုး ပြည်ပတင်ပို့ရန် ရည်မှန်းထား
- တင်သွင်းထားသည့်ဆန်များ ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအထိ ရောက်ရန်ရှိကြောင်း ဖိလစ်ပိုင်စိုက်ပျိုးရေး ဝန်ကြီးဌာနပြောကြား
- ထိုင်းနိုင်ငံ၏ဆန်တင်ပို့နိုင်မှုသည် ယခုနှစ်အတွင်းတန်ချိန် ၈ ဒသမ ၈ သန်းထိရောက်ရှိနိုင်မည်ဟု ဆန် ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များကခန့်မှန်း
- အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပဲနီလေးအထွက် တိုးတက်ဖွယ်ရှိကြောင်း ကုန်သည်များပြောဆို
- ပြည်တွင်းလိုအပ်ချက်အားဖြည့်တင်းရန် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံမှ ကြက်သွန်ဖြူကြက်သွန်နီ တန်ချိန် ၁၂၀,၀၀၀ မက်ထရစ် တန်တင်သွင်း
- ပြည်တွင်းသကြားဝယ်လိုအားကျဆင်းနေသဖြင့် အမေရိကန်နိုင်ငံသို့တင်ပို့ခွင့်ရရှိရေး ဖိလစ်ပိုင်သကြား လုပ်ငန်းအာဏာပိုင်မှ အမေရိကန်စိုက်ပျိုးရေးဌာနသို့ ညှိနှိုင်းအကြောင်းကြား
- အိန္ဒိယကြက်သွန် တင်ပို့မှုပိတ်ပင်သဖြင့် အာရှနိုင်ငံအချို့မှာ ဂယက်ထ
- ကမ္ဘာ့အကြီးမားဆုံးပြောင်းတင်ပို့သည့်နိုင်ငံဖြစ်လာသည့် ဘရာဇီး
- ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတို့အကြား လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်ရေးသဘောတူစာချုပ် (Free Trade Agreement-FTA) ကို ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်တိုင် သွားရောက် လက်မှတ်ရေးထိုးမည်ဖြစ်
- ဂျပန်ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် ကမ္ဘောဒီးယားမှ သီဟိုဠ်စေ့နှင့် ငရုတ်ကောင်းထုတ်ကုန်များ တိုးမြှင့်ဝယ်ယူလို ကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့
- ကမ္ဘောဒီးယား၏ ရော်ဘာတင်ပို့မှု ပမာဏတိုးတက်သော်လည်း တန်ဖိုးအရ ကျဆင်းခဲ့
- ဗီယက်နမ်ရော်ဘာ အမှတ်တံဆိပ်ဖြင့် ကုမ္ပဏီ ၂၁ ခုမှတင်ပို့လျက်ရှိ
- တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံရှိကုမ္ပဏီများအတွက်ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံကအခွင့်အလမ်း များဖန်တီးပေး
- ပို့ကုန်သင်္ဘောများအပေါ်ခြိမ်းခြောက်မှုရှိနေသော်လည်း ထိုင်းနိုင်ငံ၊ စီးပွားရေး နှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနကရှေ့သို့တိုးရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ
- အိုပက်မှ နုတ်ထွက်ရန် အင်ဂိုလာ ဆုံးဖြတ်
- အိန္ဒိယအစိုးရက အီသီယောပျံ့ထုတ်လုပ်မှုအတွက် သကြားတန်ချိန် ၁ ဒသမ ၇

ကုန်သွယ်မှုသတင်းအချက် အလက်နှင့်သုတေသန ဌာနခွဲ
 ဖုန်း ၀၁-၃၈၅၂၉၇
 ၀၁-၃၇၆၄၉၀
<http://www.myantrade.org>

- သန်းကို ပြောင်းလဲအသုံးပြုရန် ခွင့်ပြုနိုင်
- ဂျပန်အစိုးရအနေဖြင့် လျှပ်စစ်ယာဉ်နှင့် ချစ်ပ်ထုတ်လုပ်သူများအတွက် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် ၁၀ နှစ် ခွင့်ပြု သွားမည်
- တရုတ်နိုင်ငံမြောက်ပိုင်းနယ်စပ်ဒေသရှိ နယ်စပ်ဂိတ်များတွင် ကုန်စည်ပို့ဆောင်မှုစံချိန်တင်မြင့်မားလျက်ရှိ

ပြည်တွင်းကုန်သွယ်မှုသတင်း

- သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုသူများက မြေယာများနှင့် စက်ရုံငှားရမ်းခြင်းနှင့်ဆိုင်သော စုံစမ်းမှုများ ပြန်လည်စတင်၍ လက်ခံရရှိနေ
- အွန်လိုင်းစနစ်ဖြင့်ရောင်းချခြင်း (Online Sales) လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ခြင်းအတွက် မှတ်ပုံတင်ကြေး ကောက်ခံသွားမည့်ကိစ္စ အသိပေးကြေညာခြင်း

ပြည်ပကုန်သွယ်မှုသတင်း

- ကျောက်ဖြူအထူးစီးပွားရေးဇုန် ရေနက်ဆိပ်ကမ်းစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက် နောက်ဆက်တွဲစာချုပ် (Addendum) လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း အခမ်းအနားကျင်းပ
- သွင်းကုန်လိုင်စင် လျှောက်ထားခြင်းမပြုမီ အကောက်ခွန်ကုန်လှောင်ရုံတွင် ထည့်သွင်းသိုလှောင်ခွင့်ပြု သည့် ကုန်စည်များစာရင်း အသိပေးကြေညာခြင်း

အထူးဆောင်းပါးများ

- ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလနှင့် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ပဲစင်းငုံ(ခွဲခြမ်း)တန်ချိန် ၄ သိန်းနှင့် မတ်ပဲ (ခွဲခြမ်း) တန်ချိန် တစ်သန်းအား အိန္ဒိယဝယ်ယူသွားမည်
- ယူအေအီးနိုင်ငံ၊ ဒူဘိုင်းစီးပွားရေးနှင့်ခရီးသွားလာရေးဌာနမှ ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း စဉ်များအတွက် 'Dubai Unified Licence' လုပ်ငန်းကို စတင်ဆောင်ရွက်

ကုန်သွယ်မှုအခြေအနေ၊ ကုန်စည်ဈေးနှုန်းများ

ပြည်တွင်းဈေးကွက်

တရုတ်ကုန်သည်များ အရည်အသွေးပိုင်း ရွေးချယ်ဝယ်ယူမှုကြောင့် နှမ်းနက်(စမုန်) ဈေးအနည်းငယ်ကျ

တရုတ်ကုန်သည်များက ဝယ်လိုအားရှိသော်လည်း အရည်အသွေးပိုင်း ရွေးချယ်မှုကြောင့် ပြည်တွင်းဈေးကွက်တွင် နှမ်းနက် (စမုန်) ဈေးအနည်းငယ်ကျဆင်းနေတယ်လို့ ကုန်သည်အချို့ကပြောသည်။

တရုတ်ကုန်သည်များက အရည်အသွေး၊ အရောင်၊ အက်ဆစ်လွတ်တဲ့နှမ်းကိုသာ ရွေးချယ်ပြီး ဝယ်ယူနေတဲ့အပြင် ဈေးချ ဝယ်ယူလာတာကြောင့် အရင်ရက်က အတက်ပြခဲ့တဲ့ နှမ်းနက်(စမုန်)က တစ်အိတ်ကို ၁၅၀၀၀ လောက်အထိ ပြန်ကျလာတာ ဖြစ် သည်။

မန္တလေးဈေးကွက်မှာ ပြီးခဲ့တဲ့ရက်က နှမ်းနက်(စမုန်)ဈေးနှုန်းက ၄၅ ပိဿာ တစ်အိတ်ကို ၃၇၅၀၀၀ ကျပ်အထိ မြင့်တက် လာခဲ့ရာမှနေ ဒီဇင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့မှာတော့ နှမ်းနက် (စမုန်) ဈေးနှုန်းက ၄၅ ပိဿာ တစ်အိတ်ကို ၃၆၀၀၀၀ ကျပ်သာဈေး ရှိတယ် လို့သိရသည်။

"နှမ်းဈေးက တက်လာတာဟုတ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ အရင် ရက်ကထက်ဆိုရက်ခုက နည်းနည်းပြန်ကျတဲ့သဘောရှိတယ်၊ ဒါပေမဲ့လည်း ဈေးက ဒီထက်ပြန်ကျမဲ့အလားအလာတော့မရှိဘူး၊ တရုတ်ကတော့ အက်ဆစ်အောင်တာကိုကြိုက်တာ" လို့ ကုန်သည်တစ်ဦးက သုံးသပ်သည်။

တရုတ်ဈေးကွက်မှဝယ်ယူနေသည့် နှမ်းနက် (စမုန်)ဈေးအနည်းငယ်ကျဆင်းသော်လည်း ပြည်တွင်း အဓိကစားသုံး သည့် နှမ်းဖြူရိုးရိုးက ဈေးအနည်းငယ်တက်လာတယ်လို့ ကုန်သည်အချို့ကပြောသည်။ နှမ်းဖြူရိုးရိုးကတော့ ၄၅ ပိဿာ တစ်အိတ်ကို အရင်ရက်က ၃၃၀၀၀၀ ကျပ်သာရှိပြီး လက်ရှိမှာ ၃၃၅၀၀၀ ကျပ်အထိ ရှိလာလို့ ၅၀၀၀ ကျပ်တက်လာတယ်။ နှမ်းဖြူဂျပန်ကတော့ တစ်အိတ်ကို ၃၆၀၀၀၀ မှ ၃၆၅၀၀၀ ကျပ်ဈေးတန်းမှာပဲငြိမ်နေကြောင်း သိရသည်။

နှမ်းနက်(စမုန်)အပါအဝင် နှမ်းမျိုးစုံကို တရုတ်ဘက်က အဝယ်ရှိလို့ ဈေးပြန်တက်ပေမဲ့ ဈေးနှုန်းအတက်အကျ တည်ငြိမ်မှု မရှိဘူးလို့ အောင်လံကုန်စည်ဒိုင် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်မိုးကပြောသည်။ "ဈေးက နည်းနည်းလေးပြန်မလာတယ်ဆိုပေမဲ့ မာလိုက်အေးလိုက်ပဲ၊ တရုတ်က နှမ်းနက်ပဲအဓိကဝယ်တာ၊ သူမဝယ်ရင်ကျတာပဲ၊ အပြင်အရောင်းအဝယ်ဖြစ်တဲ့ဈေးကပိုပါတယ် " လို့ ၎င်းကပြောသည်။

နှမ်းနက်(စမုန်)ဈေးကျသလို နှမ်းညိုဈေးကလည်း ၄၅ ပိဿာ တစ်အိတ်ကို အရင် ၂၈၀၀၀ ကျပ်ရှိရာမှ ၂၇၅၀၀၀ ကျပ် အထိဈေးကျလာသည်။ အောင်လံကုန်စည်ဒိုင် ဈေးကွက်မှာလည်း နှမ်းစမုန်က တစ်အိတ်ကို ၃၄၀၀၀ ကျပ်အထိ အမြင့်ဆုံး ရှိပြီး နှမ်းညိုက ၃၀၀၀၀ ကျပ်ရှိလာတယ်လို့သိရသည်။

နှမ်းကို တရုတ်ဘက်ကိုတင်ပို့မှုအနေနဲ့ တာချီလိတ်ကနေတဆင့် တရုတ်ဘက်ကို နယ်စပ်လမ်းကြောင်းကနေသာ တင်ပို့နေကြတာဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။

လက်ရှိမှာမိုးနှမ်းအသစ်တွေက အညာဘက်ကနေသာ ဝင်ရောက်မှုရှိပေမဲ့လည်း လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ တွေကြောင့် မန္တလေးဈေးကွက်ကို ဝင်ရောက်မှုနည်းနေတဲ့အတွက် ဈေးတန်းက တက်မဲ့အလားအလာရှိတယ်လို့သိရသည်။

Source : Myanma Awba , Source: Commercial News

ပြောင်းဈေးတက်လာပေမဲ့ စိုက်ပျိုးစရိတ်နဲ့အထွက်နှုန်းလျော့လို့ တောင်သူတွေအကျိုးအမြတ် မရရှိသေး

ပြောင်းဆန် ဈေးနှုန်းတက်လာပေမယ့်လည်း စိုက်ပျိုး ရိတ်ခြေစရိတ်မြင့်ခြင်းနဲ့ ပြောင်းဆန်အထွက်နှုန်းလျော့ကျခြင်း ကြောင့် တောင်သူတွေမှာ အကျိုးအမြတ်မရရှိဘဲဖြစ်နေတယ်လို့သိရတယ်။ လက်ရှိမှာ ပြောင်းဈေးက ရန်ကုန်အစာစပ်စက်ရုံ အရောက်ဈေး တစ်ပိဿာကို ၁၁၈၀ ကျပ်မှ ၁၂၀၀ ကျပ်အထိရှိသော်လည်း ပြောင်းစိုက်ပျိုးရာရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း၊ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းမှာတော့ အစိုဓာတ် ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိ ပြောင်းဆန် တစ်ပိဿာကို ၉၀၀ ကျပ် ၉၅၀ ကျပ်ဝန်းကျင်သာ ဈေးပေါက်နေတယ်လို့သိရသည်။

ရန်ကုန်အရောက်ပြောင်းဆန်ဈေးမြင့်တက်လာမှုနဲ့အတူ ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်းမှ ရန်ကုန်ကိုပြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင် ရေးစရိတ်တွေကလည်း တစ်ပိဿာကို အနိမ့်ဆုံး ၁၃၀ ကျပ်မှ ၂၀၀ ကျော်အထိနေရာဒေသပေါ်လိုက်ပြီး ဈေးနှုန်းမြင့်တက် လာတာကြောင့် တောင်သူတွေမှာ ပြောင်းဆန်ဈေးတက်တဲ့အပေါ် အကျိုးအမြတ်မခံစားရတဲ့သဘောဖြစ်နေပါတယ်။ "အခုက သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး စရိတ်တွေမြင့်လာတော့ ထင်သလောက်ဈေးမရကြဘူး။ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ဘက်ဆိုပိုဆိုးတယ်။ သယ်ယူ စရိတ်မြင့်တော့ ပြောင်းဈေးက ထင်သလောက်မတက်ပေးကြဘူးပေါ့" လို့ ပြောင်းကုန်သည် တစ်ဦးကပြောသည်။

ပြောင်းစိုက်တောင်သူတွေအနေနဲ့ မိုးပြောင်းစိုက်ပျိုးရာမှာ အလုပ်သမားငှားရမ်းခနှုန်းထား၊ မြေဩဇာ၊ စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစု၊ ပြောင်းဆန်မျိုးဝယ်ယူရတဲ့နှုန်း၊ စက်သုံးဆီ၊ ယာမြေထွန်ယက်ခနှုန်းထားစတဲ့အထွေထွေ ကုန်ကျစရိတ်တွေ မြင့်တက် လာတာကြောင့် မိုးပြောင်း စိုက်ပျိုးမှုကုန်ကျစရိတ်က မြင့်တက်လာတယ်လို့သိရသည်။ ပြောင်း တစ်ဧကကို စိုက်ပျိုးချိန်ကနေ ရိတ်သိမ်းပြီး ပြောင်းဆန်ဖြစ်တဲ့အထိ တစ်ဧကကို အနည်းဆုံး ၈ သိန်း ကျပ်ကုန်ကျပြီး ပြောင်းဆန် အထွက်နှုန်းမှာ ပိဿာ ၈၀၀ လောက်သာထွက်ရှိတယ်လို့သိရသည်။ Source: (AMIA), Source: <https://t.me/htwettoe>

Source:https://myantrade.gov.mm/article/naypyitaw_03012024_1056

အင်းလေးဒေသထွက် ခရမ်းချဉ်သီးများ အရောင်းအဝယ်ကောင်းနေ

မန္တလေးမြို့ အောင်မြေသာစံခရိုင်ရှိ သီရိမာလာကုန်စိမ်းလက်ကားဈေးအတွင်းသို့ ယခုအချိန်တွင် အင်းလေးဒေသမှ ဝင်ရောက်လာသည့် ခရမ်းချဉ်သီးများ အရောင်းအဝယ်ကောင်းနေကြောင်း အဆိုပါဈေးအတွင်းရှိ ခရမ်းချဉ်သီးပွဲရုံများထံမှ သိရ သည်။ အဆိုပါ ခရမ်းချဉ်သီးများသည် ရှမ်းပြည်နယ်အတွင်း အင်းလေးဒေသမှထွက်ရှိပြီး မန္တလေးမြို့ သီရိမာလာကုန်စိမ်းဈေး သို့ တစ်ရက်လျှင် ခြောက်ဘီးကား ၂၅ စီးမှ အစီး ၃၀ အထိ ပုံမှန်ဝင်ရောက်လျက်ရှိသည်။ ယခုလက်ရှိအချိန်တွင် ဈေးနှုန်းများမှာ လည်း အင်းသီး ၁၈ ပိဿာဝင် သေတ္တာတစ်လုံးလျှင် ငွေကျပ် ၂၀၀၀၀ ဈေးအထိရရှိနေကာ အရောင်းအဝယ်များ ကောင်းမွန် နေကြောင်း မန္တလေးမြို့မှ အောင်ပွဲရုံပိုင်ရှင် ဦးအောင်မိုးနိုင်က ပြောပြသည်။

“လက်ရှိမှာတော့ ခရမ်းချဉ်သီးအဓိကစိုက်ပျိုးတဲ့ ရှမ်းပြည်နယ်ဒေသဘက်က ခရမ်းချဉ်သီးတွေ ဈေးကွက်ကို အများဆုံး ရောက်ရှိလာတာပါ။ မြေပြန့်ဒေသက ထွက်တဲ့ခရမ်းချဉ်သီးတွေက ဝင်ရောက်မှု နည်းသေးတယ်။ အင်းသီးကလည်းအထားခံ တော့ ဈေးကောင်းရရှိနေတယ်။ တစ်နေ့ကို အင်းလေးဒေသဘက်က ကားစီးရေ ၃၀ လောက်ပုံမှန်ဝင်ရောက်နေတယ်။ ခရမ်းချဉ်သီးတွေက ဈေးကောင်းပြီး အရောင်းအဝယ်လည်းကောင်းနေပါတယ်။ အင်းလေးဒေသကပဲ လက်ရှိမှာဝင်ရောက်နေ တယ်။ ကျန်တဲ့ကုန်စိမ်းသီးနှံတွေလည်း ပုံမှန်အရောင်းအဝယ်ကောင်းနေပါတယ်” ဟု ၎င်းကပြောသည်။

အဆိုပါ ခရမ်းချဉ်သီးများသည် လက်ရှိအချိန်တွင် မန္တလေးဈေးကွက်သို့ အင်းလေးဒေသမှ နေ့စဉ်ဝင်ရောက်လျက်ရှိပြီး အရောင်းအဝယ်များကောင်းကာ ဈေးကောင်းများရရှိနေကြောင်း၊ ခရမ်းချဉ်သီးအပြင် ကျန်သည့်ကုန်စိမ်းသီးနှံများဖြစ်သော ပန်းမုန်လာ၊ ဂေါ်ဖီထုပ်၊ ဘိုစားပဲ၊ မုန်ညင်းဖြူ၊ ခရမ်းသီး၊ ဂေါ်ရခါးသီး၊ အာလူးနှင့် ကြက်သွန်များလည်း ပုံမှန်အနေအထားဖြင့် အရောင်းအဝယ်များ ကောင်းနေကြကြောင်း သိရသည်။ Source: ကြေးမုံသတင်းစာ

https://myantrade.gov.mm/article/naypyitaw_02012024_106

နိုင်ငံတကာဈေးကွက်

ပါကစ္စတန်ဆန် ဒေါ်လာ ၁၀ ဘီလီယံဖိုး ပြည်ပတင်ပို့ရန် ရည်မှန်းထား

ပါကစ္စတန် ဆန်စပါးကဏ္ဍသည် စပါးတစ်ဧကအထွက်နှုန်းတိုးလာသဖြင့် ပြည်ပသို့တင်ပို့ရန် ဆန်ပိုလျှံသည့်ပမာဏ ပုံမှန်တိုးလာခြင်းကြောင့် လာမည့်ငါးနှစ်အတွင်း ဆန်ပို့ကုန်ဝင်ငွေ ကန်ဒေါ်လာ ၁၀ ဘီလီယံအထိ တိုးမြှင့်လာရန် မျှော်မှန်းထားသည်။

ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များအရ ဆန်တင်ပို့မှုသည် ၂၀၂၃ ခုနှစ်အတွင်း တန်ချိန် ၄ ဒသမ ၅ သန်း ဝန်းကျင်ရှိပြီး ပို့ကုန်ဝင်ငွေ ကန်ဒေါ်လာ ၂ ဒသမ ၅ ဘီလီယံ ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

ရာသီဥတု ကောင်းမွန်မှု၊ စိုက်ပျိုးသူများ ကြိုးပမ်းမှု၊ ရေနံနှင့် ဓာတ်မြေဩဇာရရှိနိုင်မှု၊ ဈေးကွက်သစ်များရရှိခြင်း တို့ကြောင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၏ သမိုင်းတွင် ဒုတိယအများဆုံးအဖြစ်ဖြင့် ဆန်တန်ချိန် ၉ သန်း ထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်းကြောင့် ဆန်တင်ပို့မှုပမာဏတိုးလာကြောင်း ဆန်စပါးကဏ္ဍ ကျွမ်းကျင်သူ Hamid Malik မှ ပြောကြားသည်။

အလွန်အရေးပါသောအချက်မှာ ပါကစ္စတန်တွင် ဘာစမာတီဆန် ပရီမီယံအရည်အသွေး C1121 မျိုးစိတ်စိုက်ပျိုးခြင်း သည် သမိုင်းကြောင်းတလျှောက် အများဆုံးဖြစ်သည့်အထိ ပိုမိုများပြားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မြင့်မားသည်။

ဘာစမာတီဆန် ပရီမီယံအရည်အသွေးတွင် အိန္ဒိယမှ 1509 စပါးမျိုးစိတ်သည် ဈေးကွက်တွင် ဦးဆောင်သူနေရာမှာ ရှိနေပြီး ပါကစ္စတန်မှ C1121 မျိုးစိတ်ကို အလားတူ အရည်အသွေးရှိသည့် ဘာစမာတီဆန်ဟု ဈေးကွက်က ယူဆထားသည်။

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ အဆင့်မြင့်နည်းပညာ မျိုးစပ်မျိုးစေ့အသင်း Pakistan Hitech Hybrid Seed Association ဥက္ကဋ္ဌ Ali Malik က ဆန်ထုတ်လုပ်မှုသည် စဉ်ဆက်မပြတ်တိုးမြှင့်လာသဖြင့် ပို့ကုန်အတွက် ဆန်ပိုလျှံမှု ပိုမိုရရှိနိုင်စေသောကြောင့် ဆန် တင်ပို့သည့် ပမာဏ ပိုများလာမည်ဖြစ်ပြီး ဆန်တင်ပို့မှု တစ်ခုတည်းက ၂၀၂၈ ခုနှစ်မှာ ကန်ဒေါ်လာ ၁၀ ဘီလီယံခန့် ရနိုင်မည်ဟု ခန့်မှန်းသည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်တွင် ဆန်တင်ပို့မှုဝင်ငွေသည် ကန်ဒေါ်လာ ၅ ဘီလီယံအထိ ရှိလာနိုင်သည်ဟု ၎င်းက ဆိုသည်။

Source dawn

Source: <https://www.foodindustrydirectory.com.mm/food-industry/food-livestock/item/7330-asia-rice.html>

တင်သွင်းထားသည့်ဆန်များ ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအထိ ရောက်ရန်ရှိကြောင်း ဖိလစ်ပိုင်စိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးဌာန ပြောကြား

တင်သွင်းထားသည့်ဆန်များစတင်ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်ပြီး ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအစောပိုင်းကာလအထိ ဆက်လက် ရောက်ရှိရန်ခန့်မှန်းထားကြောင်း ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့က ဖိလစ်ပိုင်စိုက်ပျိုးရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ ပြောကြားခဲ့ သည်။ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလနှင့် ၂၀၂၄ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလအထိ ထိုင်ဝမ်နှင့် အိန္ဒိယတို့မှ တင်သွင်းထားသည့် ဆန်တန်ချိန် ၇၆,၀၀၀ မက်ထရစ်တန်ရောက်ရှိရန်ရှိကြောင်း စိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးကပြောကြားခဲ့သည်။ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍမှ တင်သွင်းထားသည့် ဆန်တန်ချိန် မက်ထရစ်တန် ၅,၀၀,၀၀၀ နီးပါးခန့်သည် ဒီဇင်ဘာလနှင့်ဖေဖော်ဝါရီလအစောပိုင်းကာလအထိရောက်ရန်ရှိပြီး ဆန်တန်ချိန် ၁,၀၀,၀၀၀ ခန့်သည်ရောက်ရှိထားပြီးဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံတင်ပြမှုအား လက်ခံရရှိထားပြီးဖြစ်သည်ဟု စိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးမှပြောကြားထားသည်။ အဆိုပါဆန်တန်ချိန် ၁၀၀,၀၀၀ သည် တင်သွင်းရန်ခွင့်ပြုထားပြီးဖြစ်သည့် ဆန် တန်ချိန် ၄,၉၅,၀၀၀ မက်ထရစ်တန်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

အယ်နီညို၏သက်ရောက်မှုကြောင့် ပြည်တွင်းဆန်ရိက္ခာဖူလုံစေရန် အစိုးရအနေဖြင့်ကြိုတင်အစီအမံများ ဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါကြောင်း၊ ထိုင်ဝမ်မှလှူဒါန်းသည့် ဆန်အိတ်ပေါင်း ၄၀,၀၀၀ အနက် ပထမအသုတ်အနေဖြင့် ဆန်တန်ချိန် ၁၀၀၀ နှင့် ညီမျှသည့် ဆန်အိတ်ပေါင်း ၂၀,၀၀၀ အား ခရစ္စမတ်ကာလမတိုင်မီက ဖြန့်ဝေထားပြီးဖြစ်သည်။ ယခုလနောက်ဆုံး သတင်းပတ် နှင့် ရှေ့ဇန်နဝါရီလအစောပိုင်းကာလအတွင်း အိန္ဒိယမှတင်သွင်းထားသည့်ဆန်တန်ချိန် ၇၅,၀၀၀ မက်ထရစ်တန်လည်း ရောက် ရန်ရှိသည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လကအိန္ဒိယမှ ၎င်းတို့၏ ပြည်တွင်းဆန်ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်စေရန် ဘာစမာတီ မဟုတ်သည့်ဆန် တင်ပို့မှုအား ကန့်သတ်လိုက်သော်လည်း အောက်တိုဘာလတွင် ဆန်တန်ချိန် ၁၀,၀၀,၀၀၀ မက်ထရစ်တန်အား နိုင်ငံ (၇) နိုင်ငံသို့ တင်ပို့သွားရန်ပြင်ဆင်အတည်ပြုခဲ့ပြီး အဆိုပါနိုင်ငံထဲတွင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ ပါဝင်ခဲ့ပါကြောင်း၊ တင်ပို့မှု၏ ၂၈ ရာခိုင်နှုန်း အား ခွဲတမ်းရရှိခဲ့ပါကြောင်း၊ အဆိုပါရရှိထားသည့် တန်ချိန် ၂,၉၅,၀၀၀ တန်အနက် တန်ချိန်၇၅,၀၀၀ မက်ထရစ်တန်သည် လာမည့်သတင်းပတ် အတွင်းရောက်ရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

တင်သွင်းမှုမှရောက်ရှိမည့်ဆန်နှင့် ပြည်တွင်းမှရိတ်သိမ်းရရှိထားသည့် ဆန်တန်ချိန်ပမာဏ စုစုပေါင်းသည် လာမည့် ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ နောက်ထပ်စပါးရိတ်သိမ်းမည့်ကာလအထိ ပို့လွှဲမှုရှိကြောင်း စိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးမှပြောကြားထားကြောင်း၊ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၏ ဆန်စားသုံးမှုသည် တစ်ရက်လျှင် ၃၆,၀၀၀ မက်ထရစ်တန် သို့မဟုတ်တစ်လလျှင် ဆန်တန်ချိန် ၁ ဒသမ ၀၈ သန်းခန့်ရှိပါကြောင်း၊ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံဗဟိုဘဏ်အနေဖြင့်လည်း ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်းအား သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည့်အတွက် ဆန်လက်ကျန်အခြေအနေအား အမြဲစောင့်ကြည့်လျက်ရှိသည်။

ထို့ပြင် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်းအား ထိန်းချုပ်နိုင်ရန် ဗဟိုဘဏ်မှ အတိုးနှုန်းအား ၂၀၂၂ ခုနှစ်မှ စတင်၍ တဖြည်းဖြည်း မြင့်တက်စေခြင်းက စားသုံးသူများ၏ဝယ်နိုင်စွမ်းအားကိုကျဆင်းစေခဲ့ပြီး စီးပွားရေးတိုးတက်မှုနှုန်းအား နှောင့်နှေးစေခဲ့သည်။

Source; <https://mb.com.ph/2023/12/27/da-imported-rice-arriving-until-february-2024>, (စီးပွားရေးသံမှူး၊မနီလာမြို့)

Source: https://myantrade.gov.mm/article/Naypyitawstp_281220230213

ထိုင်းနိုင်ငံ၏ ဆန်တင်ပို့နိုင်မှုသည် ယခုနှစ်အတွင်း တန်ချိန် ၈ ဒသမ ၈ သန်းထိရောက်ရှိနိုင်မည်ဟု ဆန်ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များကခန့်မှန်း

ယခုနှစ်အတွင်း ထိုင်းဆန်တင်ပို့နိုင်မှုသည် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၏ မှာယူမှုမြင့်တက်လာမှုကြောင့် တန်ချိန် ၈ ဒသမ ၇-၈ ဒသမ ၈ သန်းထိ ရောက်ရှိနိုင်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြောင်း သိရှိရသည်။

ယခုနှစ်အတွင်း ဆန်ဈေးမြင့်တက်လာမှုနှင့် နိုဝင်ဘာလနှင့် ဒီဇင်ဘာလများအတွင်း ပို့ကုန်ပမာဏ မြင့်တက်လာခြင်း တို့ကြောင့် ဆန်ပို့ကုန်တန်ဖိုးကို ဘတ် ၁၈၀ ဘီလီယံခန့်မှန်းခဲ့ကြောင်း၊ ရာသီဥတုကောင်းမွန်မှုကြောင့် ပို့ဆောင်ရေးတွင် နှောင့်နှေးမှုမရှိခဲ့ကြောင်း၊ အဓိကဝယ်ယူသူများမှာ တန်ချိန် ၁ ဒသမ ၃ သန်းတင်သွင်းပြီးဖြစ်သည့် အင်ဒိုနီးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်မှ တန်ချိန် ၅,၀၀,၀၀၀ ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုနှစ်တွင် အင်ဒိုနီးရှားမှ ထိုင်းဆန်တန်ချိန် ၂ သန်းကိုဝယ်ယူရန်ကတိပြုခဲ့သည်ဟု ဝန်ကြီးချုပ်၏ အာဆီယံ-ဂျပန်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးမိန့်ခွန်းတွင် ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့ကြောင်း၊ ထပ်မံဝယ်ယူမည့် ၁ သန်း အတွက် နားလည်မှုစာချွန်လွှာလက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း သို့မဟုတ် အစိုးရအချင်းချင်းပုံစံဖြစ်နိုင်ကြောင်း ထိုင်းဆန်ပို့ကုန် လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၏ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ Mr.Chookiat Ophaswongse က ပြောကြားခဲ့သည်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ အစားအစာဝယ်ယူရေးအေဂျင်စီ Bulog က ၅ ရာခိုင်နှုန်း ဆန်ဖြူတန်ချိန် ၅၄၀,၀၀၀ ဝယ်ယူရေး အတွက် တင်ဒါခေါ်ယူခဲ့ပြီး တန်ချိန် ၂,၀၀,၀၀၀ ကို ထိုင်းနိုင်ငံမှ ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း၊ အင်ဒိုနီးရှားသည် ယခုနှစ်အတွင်း ဆန်တန်ချိန် ၃ သန်းနှင့် လာမည့်နှစ်တွင် တန်ချိန် ၁ - ၁ ဒသမ ၅ သန်း တင်သွင်းရန်လျာထားကြောင်း၊ ဈေးနှုန်း ယှဉ်ပြိုင်နိုင်သဖြင့် အများစုကို ထိုင်းနိုင်ငံမှ တင်သွင်းမည်ဖြစ်ကြောင်း Mr. Chookiat က ဖြည့်စွက်ပြောကြားခဲ့သည်။

ယခုနှစ် ပထမ ၁၀ လအတွင်း ထိုင်းဆန်တင်ပို့မှုသည် တန်ချိန် ၆ ဒသမ ၉၂ သန်းဖြစ်ပြီး ဘတ် ၁၃၆ ဘီလီယံရှိကြောင်း အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနက ထုတ်ပြန်ထားမှုအရသိရှိရသည်။

Source: www.bangkokpost.gov , သီတာဝင်း၊ စီးပွားရေးသံမှူး၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဗန်ကောက်မြို့။

Source: https://myantrade.gov.mm/article/Naypyitawstp_201220231030

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပဲနီလေးအထွက် တိုးတက်ဖွယ်ရှိကြောင်း ကုန်သည်များပြောဆို

အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ၂၀၂၃ ခုနှစ် ဇူလိုင်လမှ စတင်ခဲ့ပြီး ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဇွန်လ၌ ကုန်ဆုံးမည့် သီးနှံစိုက်ပျိုးရေး ရာသီအတွင်း ယခင်နှစ်ကာလတူနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ဒီဇင်ဘာလ လလယ်ပိုင်းရှိ ပဲနီလေး စိုက်ဧကမှာ လျော့နည်းလျက်ရှိသော်လည်း ရာသီဥတု ကောင်းမွန်သည့် အခြေအနေအရ အထွက်ပမာဏ တိုးတက်ဖွယ်ရှိကြောင်း သိရှိရသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ ပဲမျိုးစုံနှင့် ကောက်ပဲသီးနှံအသင်း (IPGA) ၏ ဈေးကွက်သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွင် အဓိက စိုက်ပျိုးရာ မဒ္ဒရာပရာဒေ့ရှ်နှင့် ဥတာပရာဒေ့ရှ် ပြည်နယ်များ၌ နှစ်လိုဖွယ်ရှိသော ရာသီဥတုအခြေအနေအရ ရှေ့လာမည့်ကာလတွင် ပြည်တွင်း ပဲနီလေးထွက်ရှိမှုမှာ တိုးတက်မြင့်မားမည်ဟု ခန့်မှန်းရကြောင်း ဖော်ပြသည်။ ပဲနီလေး စိုက်ပျိုးရာတွင် ဒီဇင်ဘာလ - ဇန်နဝါရီလ ကာလသည် အပင်ကြီးထွားမှုအတွက် အရေးကြီးသည့် ကာလဖြစ်ပြီး အထွက်နှုန်းသည် လက်ခံစိုက်ပျိုးသည့်မြေ၏ အစိုဓာတ်ရရှိနိုင်မှုအပေါ် မူတည်လျက်ရှိသည်။ ရာသီဥတုချို့ယွင်းမှုမရှိပါက ယခင်နှစ်ထွက်ရှိမှု တန်ချိန် ၁၅ ဒသမ ၅ သိန်းကို ကျော်လွန်ပြီး ယခုနှစ်၌ ပဲနီလေးတန်ချိန် ၁၆ ဒသမ ၅ သိန်းမှ ၁၇ သိန်းခန့်အထိ ထွက်ရှိနိုင်မည်ဟု IPGA အသင်း၏ ဥက္ကဋ္ဌ Bimal Kothari က ပြောကြားခဲ့သည်။

အဆိုပါအသင်းက ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့၌ ကျင်းပခဲ့သော ဆောင်းသီးနှံစိုက်ပျိုးထွက်ရှိနိုင်မှု အလား အလာဆိုင်ရာ webinar ဆွေးနွေးပွဲတွင် Viterra India ကုမ္ပဏီ၏ မန်နေဂျင်းဒါရိုက်တာ Manek Gupta က လက်ရှိပဲနီလေး စိုက်ပျိုးလျက်ရှိသည့် နေရာဒေသအများစုတွင် သီးနှံ၏အခြေအနေမှာကောင်းမွန်မှုရှိပြီး ယခုနှစ်၌ ပဲနီလေး အထွက်ပမာဏ

သည် ၅ ရာခိုင်နှုန်း မှ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးတက်ဖွယ်ရှိကြောင်း၊ ပဲနီလေးစိုက်ပျိုးမှုဧရိယာသည် ယခင်နှစ်ကနည်းတူ ဟက်တာ ၁၈ ဒသမ ၅ သိန်းမှ ၁၉ သိန်းအတွင်းရှိမည်ဟု မျှော်မှန်းရကြောင်း၊ အစိုးရက အနိမ့်ဆုံးထားရှိ ဝယ်ယူပေးမည့် ပဲနီလေး၏ အခြေခံ ရည်ညွှန်းဈေးနှုန်းကို ယခင်နှစ်ကထက် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း တိုးမြှင့်သတ်မှတ်ပေးခဲ့ရာ လယ်သမားများအနေဖြင့် ပိုမိုစိုက်ပျိုးဖွယ်ရှိကြောင်း၊ ၎င်းတို့အနေဖြင့် ပဲနီလေးတန်ချိန် ၁၆ ဒသမ ၅ သိန်းခန့် ထွက်ရှိမည် ဟု ခန့်မှန်းထားကြောင်းဖြင့် ပြောဆိုခဲ့သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ စိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အချက်အလက်များအရ ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့အထိ ပဲနီလေး စိုက်ဧရိယာ ဟက်တာပေါင်း ၁၆ ဒသမ ၇၅ သိန်း စိုက်ပျိုးပြီးစီးခဲ့ရာ ယခင်နှစ်ကာလတူ၌ စိုက်ပျိုးနိုင်မှု ဟက်တာ ၁၆ ဒသမ ၈၄ သိန်း အောက် အနည်းငယ် လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ ယခင်နှစ်အတွက် ပဲနီလေး အခြေခံရည်ညွှန်း ဈေးနှုန်းမှာ ၁ ကွင်တယ် (၁၀၀ ကီလိုဂရမ်) လျှင် ရူပီးငွေ ၆၀၀၀ နှုန်းရှိရာမှ ၂၀၂၃-၂၄ ခုနှစ် ဆောင်းသီးနှံရာသီမှ စိုက်ပျိုးထွက်ရှိမည့် ပဲနီလေးများအတွက် အခြေခံရည်ညွှန်းဈေးနှုန်းကို ၆၄၂၅ ရူပီးသို့ အစိုးရက တိုးမြှင့်ပေးခဲ့သည်။ လက်ရှိကာလတွင် ဈေးကွက်အတွင်း ပဲနီလေး တစ် ကွင်တယ်လျှင် ရူပီး ၅၈၀၀ မှ ၅၉၀၀ အတွင်း ရောင်းဝယ်လျက်ရှိသည်။ ပဲနီလေးစိုက်ပျိုးမှုသည် ၃ ဒသမ ၅ လခန့် ကြာမြင့်သဖြင့် ရိတ်သိမ်းထွက်ရှိမည့် ကာလ မတိုင်မီ ဈေးနှုန်းများပြောင်းလဲမှုကို စောင့်ကြည့်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း Gupta က ပြောဆိုသည်။

အစိုးရသည် ဈေးကွက်အတွင်းမှ ပဲနီလေးတန်ချိန် ၅ သိန်းခန့်ကို ဝယ်ယူထားပြီးဖြစ်ရာ အစိုးရ၏ လက်ဝယ်၌ အရန်ပဲနီလေးလက်ကျန်ပမာဏသည် တန်ချိန် ၆ ဒသမ ၅ သိန်းခန့်ရှိနိုင်ကြောင်း သိရှိရသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံပြည်တွင်း ပဲနီလေး ဈေးကွက်တွင် ရောင်းလိုအားနှင့် ဈေးနှုန်းရူထောင့်အရကြည့်လျှင် အစိုးရသည် အရေးပါသည့်ကဏ္ဍတွင်ရှိပြီး ယခင်နှစ်၌ လယ်သမားများထံမှ တန်ချိန် ၁ ဒသမ ၅ သိန်းခန့်ကို ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း၊ ယခုနှစ်တွင်လည်း အခြေခံရည်ညွှန်းဈေးနှုန်းအောက် ကျဆင်းခဲ့ပါက ဈေးနှုန်းမည်မျှ ကျဆင်းမှုရှိသည်ကို မူတည်၍ ဝယ်ယူလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း Gupta က ဆက်လက်ပြောကြားခဲ့ သည်။

IGrain India မှ Rahul Chauhan က ပဲနီလေးစိုက်ပျိုးထားရှိမှုမှာ ကောင်းမွန်မှုရှိပြီး လက်ရှိ စိုက်ပျိုးထားရှိမှုမှ တန်ချိန် ၁၄ သိန်းခန့် ထွက်ရှိနိုင်ကြောင်း၊ ပြည်ပမှ ပဲနီလေးပမာဏ အမြောက်အမြား တင်သွင်းမှုနှင့် ယခင်နှစ် အထွက်ပမာဏ ကောင်းမွန်မှုတို့ကြောင့် ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှုရှိကြောင်းပြောဆိုသည်။ IPGA အသင်း၏ ဥက္ကဋ္ဌ Bimal Kothari ကလည်း အိန္ဒိယ နိုင်ငံအနေဖြင့် ယခုနှစ်တွင် ပဲနီလေးတန်ချိန် ၁ သန်း ကျော်တင်သွင်းခဲ့ကြောင်း၊ ပြည်တွင်း၌ လစဉ်စားသုံးမှုမှာ တန်ချိန် ၂ သိန်း ခန့်ရှိသဖြင့် ပဲနီလေး ရောင်းလိုအားအပိုင်းမှာ သက်သာမှုရှိခဲ့ကြောင်းဖြင့် ပြောကြားခဲ့သည်။

Source: The Hindu Business Line, 18 Dec 2023(လယ်ယာထွက်ကုန်များနှင့် အဓိကသွင်းကုန်များ၏ နိုင်ငံတကာ ဈေးကွက်စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့), Source: <https://www.doca.gov.mm>

Source: https://myantrade.gov.mm/article/naypyitaw_28122023_1258

ပြည်တွင်းလိုအပ်ချက်အားဖြည့်တင်းရန် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံမှ ကြက်သွန်ဖြူ၊ ကြက်သွန်နီ တန်ချိန် ၁,၂၀,၀၀၀ မက်ထရစ်တန်တင်သွင်း

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံသည် ပြည်တွင်းလိုအပ်ချက်အားဖြည့်တင်းရန် ကြက်သွန်ဖြူ၊ ကြက်သွန်နီတန်ချိန် ၁,၂၀,၀၀၀ မက်ထရစ် တန်တင်သွင်းခဲ့ကြောင်း Bureau of Plant and Industry ၏ ကိန်းဂဏန်းများအရ သိရှိရပါကြောင်း၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်စွဲပါ ကိန်းဂဏန်းများအရ ကြက်သွန်ဖြူတန်ချိန် ၈၆,၁၉၄ ဒသမ ၂၅၇ မက်ထရစ်တန်၊ ကြက်သွန်နီ တန်ချိန် ၃၃,၂၃၃ ဒသမ ၇၄၂ မက်ထရစ်တန်နှင့် စုစုပေါင်းတန်ချိန် ၁,၁၉,၄၂၇ ဒသမ ၉၉၉ မက်ထရစ်တန် တင်သွင်းခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

၂၀၂၃ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလကတည်းက တင်သွင်းရန်ခွင့်ပြုချက်ရထားသည့် ပမာဏ၏ တစ်ဝက်ခန့်ဖြစ်သော ကြက်သွန်ဖြူ တန်ချိန် ၁,၆၈,၈၆၉ ဒသမ ၅ မက်ထရစ်တန်သာ ရောက်ရှိသေးကြောင်း၊ ပိုးမွှားကင်းစင်ကြောင်း Sanitary and Phytosanitary Import Clearance (SPSICs) ၃,၄၀၂ စောင်အား Bureau of Plant and Industry မှ တင်သွင်းမည့်ပမာဏများအတွက် ထုတ်ပေး ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါကြောင်း၊ SPSICs ထုတ်ပေးမှု၏ ၆၄ ရာခိုင်နှုန်း နီးပါးခန့်သာ ပုဂ္ဂလိကကုန်သည်များနှင့် ကြက်သွန်နီတင်သွင်းသူ များက အသုံးချရသေးသည်ကိုတွေ့ရှိရကြောင်း၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့ထိ အသုံးမပြုရသေးသည့် SPSICs ၁,၂၂၅ ကျန်ရှိသေးကြောင်း Bureau of Plant and Industry မှ ဖော်ပြထားသည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ကြက်သွန်ဖြူတင်သွင်းမှု စုစုပေါင်းတန်ချိန် ၁,၀၂,၀၆၀.၄ မက်ထရစ်တန်ထိ မြင့်တက်ခဲ့သော်လည်း ပြည်တွင်းဖူလုံမှု ၅ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းကျဆင်းခဲ့ကြောင်း Philippines Statistics Authority (PSA) ၏ ကိန်းဂဏန်းဖော်ပြချက် များအရ သိရှိရသည်။

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံသားများသည် ပြည်ပမှတင်သွင်းသည့် ကြက်သွန်ဖြူများအား ပိုမိုဝယ်ယူလေ့ရှိပြီး ပြည်တွင်း ကြက်သွန်ဖြူဈေးနှုန်းထက် ပိုမိုသက်သာ၍ဖြစ်ကြောင်း ၂၀၂၃ ခုနှစ် အစောပိုင်းကာလ အချက်အလက်များအရသိရှိရသည်။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံသည် လွန်ခဲ့သောဆယ်စုနှစ်တာကာလအတွင်း ပြည်တွင်းကြက်သွန်ဖြူ ထုတ်လုပ်နိုင်မှုမှာ ပြည်တွင်းလိုအပ်ချက် အားမပြည့်မီသဖြင့် ပြည်ပမှတင်သွင်းခြင်းကို မှီခိုအားထားနေရသည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။

ဖိလစ်ပိုင်စိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးဌာနမှထုတ်ပြန်သော ဈေးနှုန်းဖော်ပြချက်များအရ မြို့တော်မနီလာတွင် ရောင်းချသည့် ပြည်ပမှတင်သွင်းသည့် ကြက်သွန်ဖြူဈေးနှုန်းမှာ တစ်ကီလိုလျှင် ပီဆို-၁၂၀ (ကျပ်-၆,၅၀၀) မှ ပီဆို-၂၀၀ (ကျပ်-၁၁,၀၀၀) ကြားရှိကြောင်း၊ ပြည်တွင်းကြက်သွန်ဖြူဈေးနှုန်းမှာ တစ်ကီလိုလျှင် ပီဆို-၅၀၀ ခန့် (ကျပ်-၂၇,၅၀၀) ခန့်ရှိသဖြင့် ဈေးနှုန်းမှာ နှစ်ဆကျော်ခန့်ကွာဟကြောင်း၊ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၏ ကြက်သွန်ဖြူ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်မှုမှာ ၁၉၉၀ ခုနှစ်မှစ၍ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်မည်ဆိုပါက ၂၀၂၂ ခုနှစ်သည် အနိမ့်ဆုံးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သည့် နှစ်တစ်နှစ်အဖြစ် မှတ်တမ်းဝင်ခဲ့ပြီး တန်ချိန် ၅,၈၈၄ ဒသမ ၉၃ မက်ထရစ်တန်သာ ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း Philippines Statistical Authority ၏ ကိန်းဂဏန်းဖော်ပြချက် စစ်တမ်းများအရ သိရှိရသည်။

ယခင်နှစ်အဆက်ဆက် အစောဆုံးကိန်းဂဏန်းများကိုကြည့်ပါက ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၏ ကြက်သွန်ဖြူတင်သွင်းမှုသည် ၁၉၉၁ ခုနှစ်ကရှိခဲ့ပြီး ထိုအချိန်က ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံအနေဖြင့် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံမဖြစ်သေးသည့် ကာလဖြစ်ကြောင်း၊ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့သို့ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဝင်ရောက်ပြီး နောက်ပိုင်း ၁၉၉၆ ခုနှစ်မှစ၍ နိုင်ငံစုံကုန်သွယ်ရေးစနစ်ဖြေလျှော့ပေးမှု အစီအစဉ် (Multilateral Trading System Liberalization)အရ ပြည်တွင်းစိုက်ပျိုးရေးစက်မှုကဏ္ဍအတွက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုအနေဖြင့် ကြက်သွန်ဖြူတင်သွင်းမှုအား စတင်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး ကိန်းဂဏန်းဖော်ပြချက် များအရ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့အထိ ကြက်သွန်နီအဝါရောင်(Yellow Onions) တင်သွင်းမှုတန်ချိန် ၂၂,၃၂၂.၇၅၃ မက်ထရစ်တန် နှင့် ကြက်သွန်နီ (Red Onions) တင်သွင်းမှုတန်ချိန် ၁၀,၉၁၀.၉၈၉ မက်ထရစ်တန် တင်သွင်းပြီးဖြစ်ပါကြောင်း သိရှိရသည်။

စုစုပေါင်းတင်သွင်းခွင့်ပြုထားသည့် ကြက်သွန်နီအဝါရောင် တန်ချိန်ပမာဏ ၃၁,၀၃၂.၆၅၅ မက်ထရစ် တန်အတွက် SPSICs ၆၅၄ ခု ထုတ်ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလမှ ဧပြီလထိ ကြက်သွန်နီ အဝါရောင်စိုက်ပျိုးထွက်ရှိသည့် ကာလအတွက် SPSICs အားမထုတ်ပေးခဲ့ကြောင်း၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့အထိ SPSICs ထုတ်ပေးထားသည့် ပမာဏ၏ ၇၂ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါး တင်သွင်းခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

အလားတူ ကြက်သွန်နီ (Red Onions) တင်သွင်းမှုအတွက် SPSICs ၄၈၅ ခု ထုတ်ပေးထားပြီးဖြစ် ကြောင်း၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလမှ အောက်တိုဘာလထိ ကြက်သွန်နီ စိုက်ပျိုးထွက်ရှိသည့် ကာလအတွက် SPSICs ထုတ်ပေးခဲ့ခြင်းမရှိပါကြောင်း၊ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကြက်သွန်နီတင်သွင်းခွင့်ပြုထားသည့် စုစုပေါင်းပမာဏ၏ ၄၅ ဒသမ ၂၉ ရာခိုင်နှုန်းခန့် မျှသာတင်သွင်းထားပြီး ဖြစ်ကြောင်း Bureau of Plant and Industry မှ ပြောကြားထား သည်။

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံအနေဖြင့် ကြက်သွန်နီအကြပ်အတည်းအား ၂၀၂၂ ခုနှစ်နှောင်းပိုင်းမှ ၂၀၂၃ ခုနှစ် အစောပိုင်းကာလများ အထိကြုံတွေ့ခဲ့ရပါကြောင်း၊ အစိုးရအနေဖြင့် ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှုအား ဦးစားပေးသည့်အနေဖြင့် ကြက်သွန်နီတင်သွင်း ဝင်ရောက်မှုကိုကန့်သတ်ခဲ့ကြောင်း၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းကာလများတွင် ကြက်သွန်နီလိုအပ်ချက် ၂၈၈,၀၁၈ မက်ထရစ်တန် အနက် ၂၈၅,၇၈၁ မက်ထရစ်တန်သာဖူလုံမှုရှိခဲ့သဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ကြိုတင်ခန့်မှန်းထားသည့် ကြက်သွန်နီ လိုအပ်ချက် ၂,၂၃၇ မက်ထရစ်တန် ပေါ်ပေါက် ခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

Source; <https://businessmirror.com.ph/2023/12/25/phl-imports-120000-mt-onions-garlic-to-fill-local-need-bpi-data/> (စီးပွားရေးသံမှူး၊ မနီလာမြို့)
Source: https://myantrade.gov.mm/article/Naypyitawstp_281220231115

ပြည်တွင်းသကြားဝယ်လိုအားကျဆင်းနေသဖြင့်အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ တင်ပို့ခွင့်ရရှိရေးဖိလစ်ပိုင် သကြားလုပ်ငန်းအာဏာပိုင်မှ အမေရိကန်စိုက်ပျိုးရေးဌာနသို့ ညှိနှိုင်းအကြောင်းကြား

ပြည်တွင်းသကြားဝယ်လိုအားကျဆင်းနေမှုနှင့် ပြည်တွင်းသကြားစက်ရုံထွက်သကြားဈေးနှုန်းအား မြှင့်တင်နိုင်ရန် အမေရိကန်သကြားတင်ပို့ခွင့်ခွဲတမ်း(Raw Sugar Quota) ရရှိလိုကြောင်း ဖိလစ်ပိုင်သကြား လုပ်ငန်းအာဏာပိုင်အဖွဲ့ (Philippines Sugar Regulatory Administration - SRA) မှ အမေရိကန်စိုက်ပျိုးရေးဌာနသို့ ညှိနှိုင်းအကြောင်းကြား စာပေးပို့ ထားပါကြောင်း၊ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အမေရိကန်စိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးထံသို့လည်း သကြားတင်ပို့ခွင့်အားခွင့်ပြုနိုင်ရေး ပြန်လည် စဉ်းစားပေးစေလိုပါကြောင်း အဆိုပြုတင်ပြထားသည်။

ထို့ပြင် အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ မိမိသဘောဆန္ဒအလျောက်သကြားတင်ပို့လိုသည့် သကြားစက်ရုံပိုင်ရှင်များနှင့် သကြားကုန်သည် ၆ ဦးမှ ၈ ဦးကြားတို့နှင့်လည်း တွေ့ဆုံဆွေးနွေး၍ သကြားတန်ချိန် ၃၀,၀၀၀ မက်ထရစ်တန်မှ ၆၀,၀၀၀ မက်ထရစ်တန်ကြားတင်ပို့နိုင်ကြောင်း SRA ၏ အမှုဆောင်အရာရှိချုပ်က ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် အမေရိကန်သို့တင်ပို့ရောင်းချဈေးနှုန်းသည် ပြည်တွင်းသကြားဈေးနှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါကဈေးနိမ့်သဖြင့် ပြည်တွင်း ကြံတောင်သူများအတွက် အရှုံးနှင့်ရင်ဆိုင်ရနိုင်သောကြောင့် ၎င်းတို့မှာ အမေရိကန်သို့တင်ပို့ခွင့်ခွဲတမ်းအား ရယူလိုခြင်း မရှိပါကြောင်း၊ သို့ရာတွင် သကြားကုန်သည်များနှင့် သကြားတင်ပို့သူများက မိမိသဘောဆန္ဒအလျောက် (Volunteer) ပေးပို့ရ မည်ဖြစ်သဖြင့် ကြံတောင်သူများအပေါ် သက်ရောက်မှုမရှိနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

ပြည်တွင်းသကြားဈေးကွက်အတွင်းမှ Grade B သကြားအမျိုးအစားအား Grade A သို့မဟုတ် Raw Sugar အဖြစ် ပြောင်းလဲပြီး အမေရိကန်ဈေးကွက်သို့ တင်ပို့သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အမေရိကန် စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ တင်ပို့ခွင့်ခွဲတမ်းအပေါ် သဘောထားအား စောင့်ဆိုင်းလျက်ရှိပြီး ခွဲတမ်းရရှိပါက တင်ပို့သွားနိုင်ရေးဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။

ပြည်တွင်းသကြားလက်ကျန် (Raw Sugar Stock) အား ပြန်လည်ခွဲဝေသတ်မှတ်သည့်ပမာဏနှင့် အမေရိကန်သို့ တင်ပို့မည့်ပမာဏတို့အား ဖော်ပြထားသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာအား SRA ဘုတ်အဖွဲ့မှထုတ်ပြန်သွားမည်ဖြစ်ပြီး လက်ရှိ စီစဉ်နေဆဲအဆင့်တွင်သာရှိနေကြောင်း၊ လိုအပ်သည်များဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းလျက်ရှိပြီး ဘုတ်အဖွဲ့၏ဆုံးဖြတ်ချက်ရရှိပါက အမိန့်ကြော်ငြာစာအား အတည်ပြုထုတ်ပြန်သွားမည်ဖြစ်သည်။

အမေရိကန်အနေဖြင့် သကြားလုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၏ကုန်သွယ်ဖက်နိုင်ငံမဟုတ်သော်လည်း အမေရိကန် သို့ Raw Sugar တင်ပို့ခြင်းအတွက် နှစ်စဉ် Tariff-rate Quota ရရှိထားသည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါကြောင်း၊ အဆိုပါ အစီအစဉ်အရ ဖိလစ်ပိုင်မှသကြားတင်ပို့သူများအနေဖြင့် အခွန်နှုန်းသက်သာခွင့်ရရှိနိုင်သည့်အကျိုးကျေးဇူးရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ (၁-၁၀-၂၀၂၃ မှ ၃၀-၉-၂၀၂၄ ထိ) ၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွက် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံမှ သကြားတင်ပို့ခွင့် ခွဲတမ်းတတိယအများဆုံးအဖြစ် သကြားတန်ချိန် ၁၄၅,၂၃၅ မက်ထရစ်တန်ရရှိထားခဲ့ပါသည်။ သို့သော် အမေရိကန်ကုန်သွယ်ရေးအရာရှိကရရှိထားသည့် ခွဲတမ်း အားအသုံးမပြုသည့်နိုင်ငံများအတွက် ပြန်လည်ခွဲဝေသတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းအား ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံအနေဖြင့် ပြီးခဲ့သည့် ၂ နှစ်တာကာလအတွင်း ပြည်တွင်းသကြားလိုအပ်ချက်အား ဦးစားပေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိသဖြင့် အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ သကြားတင်ပို့နိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ပါကြောင်း၊ ၂၀၂၃-၂၀၂၄ သီးနှံရာသီဖြစ်သည့် ၁-၉-၂၀၂၃ မှစတင်၍ ပြည်တွင်းသကြားအထွက်နှုန်း (Raw Sugar Output) ခွဲဝေချထားပေးခြင်းအား ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၃-၁၂-၂၀၂၃ ရက်စွဲပါ ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များအရ ပြည်တွင်းသကြားဝယ်လိုအားမှာ တန်ချိန် ၄,၆၀,၈၄၆ မက်ထရစ်တန်မှ ၃,၅၄,၅၀၈ မက်ထရစ်တန်ဖြင့် ၂၃ ဒသမ ၀၇ ရာခိုင်နှုန်းကျဆင်းခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါကြောင်း၊ ပြည်တွင်း သကြား လက်ကျန် ပမာဏမှာ တန်ချိန် ၃၀၅,၆၉၈ ဒသမ ၀၉ မက်ထရစ်တန်ရှိပြီး ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် တန်ချိန် ၂၁၇,၄၄၅ ဒသမ ၄၈ မက်ထရစ်တန်ဖြစ်သဖြင့် ၄၁ ရာခိုင်နှုန်းပိုမိုခဲ့သည်။

Source; <https://businessmirror.com.ph/2023/12/27/sra-seeks-sugar-quota-export-allocation-from-us-amid-drop-in-domestic-demand/>, (စီးပွားရေးသံမှူး၊ မနီလာမြို့)
https://myantrade.gov.mm/article/Naypyitawstp_281220230205

အိန္ဒိယကြက်သွန် တင်ပို့မှုပိတ်ပင်သဖြင့် အာရှနိုင်ငံအချို့မှာ ဂယက်ထ

အိန္ဒိယအစိုးရ၏ ကြက်သွန်နီတင်ပို့မှုတားမြစ်မှုသည် အာရှဝယ်လက်နိုင်ငံများတွင် ကြက်သွန်နီဈေးနှုန်းများ မြင့်တက်စေခဲ့သည်။ အိန္ဒိယအစိုးရသည် လာမည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်မီ ကြက်သွန်နီတင်ပို့ရန် ခွင့်ပြုနိုင်ခြေမရှိသဖြင့် အာရှမှ ကြက်သွန်နီတင်သွင်းရသည့် နိုင်ငံများသည် အခြားနိုင်ငံများမှ တင်သွင်းဖို့ စီစဉ်ဆောင်ရွက်နေကြရသည်။

ကြက်သွန်နီတင်ပို့မှု ကမ္ဘာ့အများဆုံးနိုင်ငံဖြစ်သည့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ကြက်သွန်နီ အထွက်လျော့နည်း သဖြင့် ပြည်တွင်းဈေးကွက်တွင် သုံးလအတွင်းဈေးနှုန်းနှစ်ဆကျော်တက်လာသဖြင့် ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်တွင် ပြည်ပတင်ပို့မှုကို တားမြစ်ခဲ့သည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ မလေးရှားနှင့် နီပေါနှင့် အာရပ်စော်ဘွားများပြည်ထောင်စုတို့ကဲ့သို့သော အာရှဝယ်လက်များက ကြက်သွန်နီပြည်တွင်းလိုအပ်ချက်ကိုဖြည့်တင်းရန်အတွက် အိန္ဒိယကြက်သွန်နီကိုအားကိုးကြသည်။ ယခုအခါအိန္ဒိယကြက်သွန်နီ မရသဖြင့် လက်လီဈေးနှုန်းများ ခုန်တက်ကုန်သည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ မြို့တော်ဒါကာမှာ နေထိုင်သူ Mousumi Akhtar က “ကျွန်တော်တို့ ချက်ပြုတ်တဲ့ ဟင်းလျာအားလုံးနီးပါးအတွက် ကြက်သွန်နီကလိုအပ်ပါတယ်။ ရုတ်တရက် ဈေးခုန်တက်ကုန်တော့ ကျွန်တော်ကြက်သွန်နီကို လျှော့ဝယ်၊ လျှော့သုံးနေရတယ်” ဟု ပြောကြားသည်။

အာရှနိုင်ငံများမှ ကြက်သွန်နီ တင်သွင်းမှုအားလုံး၏ ထက်ဝက်ကျော်သည် အိန္ဒိယထံမှဖြစ်သည်ဟု ကုန်သည်များက ခန့်မှန်းကြသည်။

ယခုအခါ အိန္ဒိယထံမှ ကြက်သွန်နီ မရတော့သဖြင့် တရုတ်နှင့် အီဂျစ်ထံမှ တင်သွင်းကြသည်။ ထိုအခါ ပြဿနာမှာ ကြက်သွန်နီသည် ပုပ်သိုးလွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယကဲ့သို့ ခရီးမနီးသဖြင့် လမ်းခရီးမှာ ပုပ်သိုးမည့်အရေးရှိနေသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့ ကုန်ဆုံးသည့် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ကြက်သွန်နီ တန်ချိန် ၂ ဒသမ ၅ သန်း စံချိန်တင် တင်ပို့ခဲ့သည်။ တန်ချိန် ၆၇၁,၁၅၅ တန်ကို အိမ်နီးချင်း ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသို့ တင်ပို့သည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သည် အိန္ဒိယကြက်သွန်နီ အများဆုံး ဝယ်ယူသူဖြစ်သည်။

ကြက်သွန်နီ ပြတ်လပ်မှုကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သည် တရုတ်၊ အီဂျစ်နှင့် တူရကီတို့မှ တင်သွင်းနိုင်ရန် ကြိုးစားနေကြောင်း ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူ Tapan Kanti Ghosh က ပြောကြားသည်။

အိန္ဒိယကြက်သွန်နီပိတ်ပင်ခြင်းကြောင့် ဂယက်ထပြီး ဈေးထက်ဝက်ဝန်းကျင်ခန့်တက်သွားသည်။ အစိုးရက ကြားဝင် စိုက်ထုတ်ပေးပြီး သက်သာသောဈေးနှုန်းဖြင့် မရှိဆင်းရဲသားများကို ကြက်သွန်နီရောင်းချပေးသည်။ အသစ်ပေါ်သည့် ကြက်သွန်နီများ ဈေးကွက်ထဲ အလုံးအရင်းဖြင့် ဝင်လာသည့်အခါကျမှ ဈေးပြန်ကျသွားခဲ့သည်။

ကုန်းတွင်းပိတ်နိုင်ငံ နီပေါတွင်လည်း ဂယက်ထသည်မှာ ပြင်းထန်သဖြင့် အခြေအနေ ဆိုးဝါးသွားသည်။ အချို့ဈေးများ တွင် ရောင်းစရာ မရှိအောင် ပြတ်လပ်သွားသည်။

ကြက်သွန်နီ တင်သွင်းသည့်နိုင်ငံများသည် အိန္ဒိယကြက်သွန်နီတင်ပို့မှု ပိတ်ပင်သဖြင့် ဈေးတက်သွားခဲ့ သော တရုတ်၊ အီရန်၊ ပါကစ္စတန်နှင့် တူရကီတို့ထံမှ ပိုမိုဈေးကြီးသော ကြက်သွန်နီကို တင်သွင်းကြရလိမ့်မည် ဟု အိန္ဒိယ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင် Ajit Shah က ပြောသည်။

အိန္ဒိယအစိုးရက ကြက်သွန်နီတင်ပို့မှုပိတ်ပင်ပြီးနောက် ပြည်တွင်းမှာ ကြက်သွန်နီဈေးနှုန်းများ သိသိသာသာ ကျဆင်း သွားခဲ့သည်။ အိန္ဒိယ၏ ကြက်သွန်နီ ပြည်ပတင်ပို့မှု တားမြစ်ချက်ကြောင့် သီရိလင်္ကာတွင် ကြက်သွန်နီဈေး နှစ်ဆနီးပါး တက်သွားခဲ့သည်။

မလေးရှားသည် အခြားသော ကြက်သွန်နီ တင်သွင်းသည့်နိုင်ငံများနည်းတူ တရုတ်နှင့် ပါကစ္စတန်တို့ထံ မှ ကြက်သွန်နီ ဝယ်ယူရန် ကြိုးပမ်းနေကြောင်း မလေးရှားစိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီး Seri Mohamad Sabu က ပြောကြားသည်။ Source Reuters
Source: <https://www.foodindustrydirectory.com.mm/food-industry/fruits-vegetables/item/7329-asia-onion.html>

ကမ္ဘာ့အကြီးမားဆုံးပြောင်းတင်ပို့သည့်နိုင်ငံဖြစ်လာသည့် ဘရာဇီးလ်

အမေရိကန်နိုင်ငံ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးဌာန၏ အချက်အလက်များအရ ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံသည် ဩဂုတ်လ ၂၀၂၃ ခုနှစ် ပြီးဆုံးခဲ့သည့် ကောက်ရိတ်သိမ်းရာသီအပြီးတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံကို ကျော်လွန်ပြီး ကမ္ဘာ့ပြောင်းတင်ပို့မှု အများဆုံးနိုင်ငံ ဖြစ်လာခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်၏ ၃၂ ရာခိုင်နှုန်း ပမာဏရှိသည့် ပြောင်းတန်ချိန် ၅၆ သန်း ကို တင်ပို့နိုင်ခဲ့ပြီး ယခင်တင်ပို့မှုအများဆုံး အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်၏ ၃၂ ရာခိုင်နှုန်းပမာဏရှိသည့် ပြောင်းတန်ချိန် ၄၁ ဒသမ ၃ သန်းကို တင်ပို့ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံမှ အမေရိကန်နိုင်ငံကို ပြောင်းတင်ပို့မှုတွင် ကျော်ဖြတ်နိုင်ခဲ့သည့် နောက်ဆုံးခုနှစ်မှာ ၂၀၁၃ ခုနှစ်ဖြစ်ပြီး အဆိုပါနှစ်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ၌ ဆိုးရွားသည့် မိုးခေါင်မှုဖြစ်ပွားခဲ့သောကြောင့် ပြောင်းထုတ်လုပ်မှုတွင် အခက်အခဲများရှိခဲ့ သောကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။ ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံပြောင်းထုတ်လုပ်သူများအသင်း၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကလည်း ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံ တွင် ပြောင်းထုတ်လုပ်မှုကို ထပ်မံမြှင့်တင်ရန်အတွက် စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် မြေနေရာများစွာ ကျန်ရှိသေးကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ အချို့အကြောင်းအရင်းများကလည်း ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံကို ယခုလိုနီပါတ်တစ်ပြောင်းတင်ပို့သည့်နိုင်ငံဖြစ်လာစေကြောင်း သိရ သည်။

ပထမအချက်အနေနှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ နံပါတ်တစ် ပြောင်းတင်သွင်းသူ တရုတ်နိုင်ငံသည် ပြောင်းတင်သွင်းနိုင်မည့် နေရာများကို ချဲ့ထွင်ရှာဖွေနေပြီး ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံ၏ ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်း တိုးတက်လာမှုကြောင့် တောင်အမေရိကန်နိုင်ငံများနှင့် အာရှနိုင်ငံများအကြား ကုန်တင်ပို့မှုလမ်းကြောင်းမှာ စရိတ်စကသက်သာလာလျက်ရှိသည်။ ထို့ပြင် အမေရိကန်နိုင်ငံသည် ၎င်းတို့၏ ပြောင်းထုတ်လုပ်မှုများကို ဘိုင်အိုလောင်စာထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ဖွဲ့နုထုတ်ယူခြင်းနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ဆီ ထုတ်လုပ်ခြင်းတို့တွင် ပိုမိုခွဲဝေအသုံးပြုနေမှုကြောင့် ပြောင်းတင်ပို့မှုကဏ္ဍလျော့နည်းသွားရကြောင်း သိရသည်။

ယူကရိန်းစစ်ပွဲနှင့် အမေရိကန်-တရုတ်တင်းမာမှုများ မြင့်တက်လာခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော ကမ္ဘာ့စားသောက် ကုန် ကုန်သွယ်မှုကွက်လပ်ကို ဘရာဇီးနိုင်ငံမှဖြည့်တင်းပေးပြီး ကမ္ဘာ့အကြီးမားဆုံး စားသောက်ကုန်ထုတ်လုပ်ရာနိုင်ငံ ဖြစ်လာ စေရန်အတွက် ရှေ့သို့တက်လှမ်းနေကြောင်း သိရှိရသည်။

Source: Global Finance Magazine, Source: <https://www.doca.gov.mm>

Source: https://myantrade.gov.mm/article/naypyitaw_01012024_1156

ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတို့အကြား လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်ရေးသဘောတူစာချုပ် (Free Trade Agreement-FTA) ကို ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်တိုင်သွားရောက် လက်မှတ်ရေးထိုးမည်ဖြစ်

ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတို့အကြား လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်ရေးသဘောတူစာချုပ် (Free Trade Agreement-FTA) ၏ နောက်ဆုံးအဆင့် ဆွေးနွေးမှုပြီးပါက ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်တိုင် သွားရောက် လက်မှတ် ရေးထိုးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက အသိပေးပြောကြားခဲ့သည်။

FTA ၏ ၉ ကြိမ်မြောက် ညှိနှိုင်းမှုအစည်းအဝေးကို သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတွင် ဒီဇင်ဘာလ ၁၈-၂၀ ရက်နေ့ အထိ ကျင်းပပြီး စီးပွားဖြစ်ကြောင်း၊ နှစ်နိုင်ငံအကြား FTA ဆွေးနွေးမှုသည် ကိုဗစ် ၁၉ ကပ်ရောဂါနှင့် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းနေခြင်းကြောင့် ၄ နှစ်ကြာမြင့်ခဲ့ပြီး နိုဝင်ဘာလတွင် ပြန်လည်စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ နောက်ဆုံးအဆင့် ဆွေးနွေးမှုတွင် ကုန်သွယ်ရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများပါဝင်ပါကြောင်း၊ လက်မှတ်ရေးထိုးရန် ဝန်ကြီးချုပ် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံသို့ မထွက်ခွာမီ FTA ရလဒ်များအပေါ် ခွင့်ပြုချက်ရရှိနိုင်ရေး အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ကုန်သွယ်ရေးညှိနှိုင်းမှုဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် Ms. Choti-ma lemsawasdikul က ပြောကြားခဲ့သည်။

သီရိလင်္ကာနိုင်ငံသည် လူဦးရေ သန်း ၂၀ ဖြင့် သေးငယ်သောနိုင်ငံဖြစ်သော်လည်း အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာအတွင်း ပင်လယ် ရေကြောင်းတွင် အရေးပါသောအခန်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်ကြောင်း၊ ကျောက်မျက်ရတနာများ၊ ဂရက်ဖိုက်နှင့် ရေသတ္တဝါစသည့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ပေါကြွယ်ဝပါကြောင်း၊ မော်တော်ယာဉ်၊ ဖက်ရှင်၊ ကျောက်မျက်၊ သတ္တု၊ လျှပ်စစ်ပစ္စည်း၊ ယန္တရား၊ ရော်ဘာလက်အိတ်၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်အစာနှင့် ပြောင်းကဲ့သို့သော ထိုင်းစက်ရုံများအပြင် ဘဏ္ဍာရေး၊ အာမခံ၊ ခရီးသွား၊ သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုစသည့် ထိုင်းဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများသည် FTA မှ အကျိုးခံစားခွင့်များစွာ ခံစားရနိုင်ကြောင်း ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ဆက်လက်ပြောကြားခဲ့သည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှ အောက်တိုဘာလအထိ နှစ်နိုင်ငံကုန်သွယ်မှုသည် ထိုင်းနိုင်ငံမှတင်ပို့မှု အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၃၃ ဒသမ ၄၉သန်းနှင့် တင်သွင်းမှု အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀၆ ဒသမ ၈၈ သန်း စုစုပေါင်း အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃၂၀ ဒသမ ၃၇ သန်းရှိကြောင်း သိရှိရသည်။ Source: www.bangkokpost.gov , (စီးပွားရေးသံမှူး၊ ဗန်ကောက်မြို့)

Source: https://myantrade.gov.mm/article/Naypyitawstp_010120240856

ဂျပန်ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် ကမ္ဘောဒီးယားမှ သီဟိုဠ်စေ့နှင့် ငရုတ်ကောင်းထုတ်ကုန်များ တိုးမြှင့်ဝယ်ယူလိုကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့

ဂျပန်-ကမ္ဘောဒီးယားလွှတ်တော်များ ချစ်ကြည်ရေးအသင်း၏ ဂျပန်ဘက်မှ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ အီမာမူရာမာဆာဟီရိုသည် ကမ္ဘောဒီးယားဝန်ကြီးချုပ် ဟွန်မနက်နှင့် ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့က အလုပ်သဘောတူစာချုပ်တွင် ဂျပန်ကုမ္ပဏီ များသည် ကမ္ဘောဒီးယားမှ သီဟိုဠ်စေ့နှင့်ငရုတ်ကောင်း ထုတ်ကုန်များတိုးမြှင့် ဝယ်ယူလိုပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

အီမာမူရာက နှစ်ဖက်လွှတ်တော်များသည် ဂျပန်ရှိ ကမ္ဘောဒီးယားသံရုံးမှတစ်ဆင့်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ လယ်ယာ၊ ကျန်းမာရေး၊ စွမ်းအင်၊ မိုင်းတားဆီးရေးနှင့်မပေါက်ကွဲသေးသော လက်နက်များ ရှာဖွေရေးကိစ္စများတွင် အဓိက ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ လယ်ယာကဏ္ဍတွင် ဂျပန်ကုမ္ပဏီများသည် ကမ္ဘောဒီးယားမှ သီဟိုဠ်စေ့နှင့်ငရုတ်ကောင်း ထွက်ကုန်များ တိုးမြှင့်ဝယ်ယူလိုပါကြောင်း တင်ပြခဲ့သည်။

ကမ္ဘောဒီးယားဝန်ကြီးချုပ်က ၂၀၂၃ ခုနှစ်သည် ကမ္ဘောဒီးယား-ဂျပန် နှစ်နိုင်ငံ သံတမန်ဆက်ဆံမှု နှစ် ၇၀ ပြည့်မြောက် ပြီဖြစ်ပြီး နှစ်နိုင်ငံကြား သံတမန်ဆက်ဆံရေးကို မဟာဗျူဟာမြောက် အလုံးစုံပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင် နိုင်ခဲ့သဖြင့် ထူးခြားသောနှစ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဂျပန်နိုင်ငံသည် ကမ္ဘောဒီးယားငြိမ်းချမ်းရေးရချိန်မှစ၍ တိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေး

နှင့် လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကူညီပံ့ပိုးမှုများကို ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း၊ နှစ်နိုင်ငံကြားဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် ပြည်သူ့ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးများ တိုးတက်အောင်မြင်မှုများအတွက်လည်း ဂုဏ်ယူပါကြောင်း၊ ကမ္ဘောဒီးယား အစိုးရ၏ ဂျပန်အပေါ်သဘောထားအမြင်သည် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်များအတိုင်းဖြစ်ပြီး ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုနှင့်ရှိရင်းစွဲ ဆက်ဆံရေး များ တစ်သမတ်တည်းရှိရေးကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

Source: www.khmertimes.com, Source: <https://commerce.gov.mm>

Source: https://myantrade.gov.mm/article/naypyitaw_01012024_958

ကမ္ဘောဒီးယား၏ ရော်ဘာတင်ပို့မှု ပမာဏတိုးတက်သော်လည်း တန်ဖိုးအရ ကျဆင်းခဲ့

ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံသည် ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှ နိုဝင်ဘာလထိ ၁၁ လတာကာလအတွင်း ရော်ဘာအခြောက် တန်ချိန် ၃,၃၄,၁၇၆ တန်တင်ပို့ခဲ့ပြီး ယမန်နှစ်အလားတူ တင်ပို့မှု ၃,၂၂,၅၈၆ တန်အပေါ် ၃ ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်ခဲ့ ကြောင်း၊ အဆိုပါကာလအတွင်း ရော်ဘာတင်ပို့မှုမှငွေမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄၄၅ ဒသမ ၄ သန်းရှိပြီး ယခင်နှစ် ကာလတူ၌ ဒေါ်လာ ၄၆၅ ဒသမ ၈ သန်းရှိခဲ့သည့်အတွက် တန်ဖိုးအားဖြင့် ၄ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်း ကျဆင်းခဲ့ကြောင်း ကမ္ဘောဒီးယားရော်ဘာ လုပ်ငန်းညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနက ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သည့် အစီရင်ခံစာ၌ဖော်ပြသည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ် ပထမ ၁၁ လအတွင်း ရော်ဘာအခြောက် ပျမ်းမျှဈေးနှုန်းမှာ ၁ တန်လျှင် ၁၃၃၃ ဒေါ်လာ ရရှိခဲ့ပြီး ယခင်နှစ် အလားတူကာလထက် ၁၁၁ ဒေါ်လာခန့်လျော့နည်းခဲ့ကြောင်း ရော်ဘာလုပ်ငန်းညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် Mr. Him Oun က အစီရင်ခံစာတွင်ဖော်ပြသည်။ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၌ လက်ရှိကာလတွင် စုစုပေါင်းရော်ဘာစိုက်ပျိုးမှုဧရိယာ ၄,၀၇,၁၇၂ ဟက်တာခန့်ရှိသည့်အနက် ၃,၂၀,၁၈၄ ဟက်တာခန့် (ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ၇၈ ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်း) မှ အစေးခြစ် ထုတ်လုပ်ကြောင်း၊ ရော်ဘာထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများကို မလေးရှား၊ ဗီယက်နမ်၊ စင်ကာပူနှင့် တရုတ်နိုင်ငံသို့ အဓိက တင်ပို့လျက် ရှိကြောင်း သိရသည်။

Source: Khmer Times, 17 Dec 2023(လယ်ယာထွက်ကုန်များနှင့် အဓိကသွင်းကုန်များ၏ နိုင်ငံတကာဈေးကွက်စောင့်ကြည့် လေ့လာရေးအဖွဲ့), Source: <https://www.doca.gov.mm>

Source: https://myantrade.gov.mm/article/naypyitaw_28122023_1241

ဗီယက်နမ်ရော်ဘာ အမှတ်တံဆိပ်ဖြင့် ကုမ္ပဏီ ၂၁ ခုမှတင်ပို့လျက်ရှိ

ဗီယက်နမ်ရော်ဘာလုပ်ငန်း ၂၁ ခုကို ကုန်သွယ်မှု အမှတ်တံဆိပ်ဖြစ်သည့် “ဗီယက်နမ်ရော်ဘာ” အမှတ်တံဆိပ်ဖြင့် တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ ထိုင်ဝမ် (တရုတ်)၊ လာအိုနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားတို့တွင် မူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာအကာအကွယ်ပေးရေးအတွက် မှတ်ပုံတင်ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း Vietnam News သတင်းဌာနကဖော်ပြသည်။ ဗီယက်နမ်ရော်ဘာအဖွဲ့ (Vietnam Rubber Group-VRG) ၏ ဖော်ပြချက်အရ အဆိုပါရော်ဘာလုပ်ငန်း ၂၁ ခု၏ စက်ရုံ ၃၃ ရုံမှ ထုတ်ကုန် ၉၆ မျိုးအထိ တင်ပို့နိုင်ခြင်းသည် ၎င်းတို့၏အမှတ်တံဆိပ်အပေါ် ယုံကြည်စိတ်ချရမှု တိုးမြှင့်လာခြင်းကို သက်သေပြနေကြောင်းသိရသည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှ နိုဝင်ဘာလအထိ ၁၁ လတာကာလအတွင်း ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၏ ရော်ဘာတင်ပို့မှု စုစုပေါင်း တန်ဖိုးသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၈ ဘီလီယံခန့်အထိ ရောက်ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းရကြောင်း၊ ၎င်းအနက် ရော်ဘာထုတ်ကုန်ပစ္စည်း တင်ပို့မှုမှာ ဒေါ်လာ ၃ ဒသမ ၉ ဘီလီယံခန့် ပါဝင်ကြောင်း၊ သဘာဝရော်ဘာ တန်ဖိုးမှာ ဒေါ်လာ ၂ ဒသမ ၅ ဘီလီယံခန့်နှင့် ရော်ဘာသစ်တင်ပို့မှု ပမာဏသည် ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ၈ ဘီလီယံ ကျော်ရှိကြောင်း VRG ၏ ဒါရိုက်တာဘုတ်အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ Trần Ngọc Thuận က ပြောကြားသည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် တစ်ကမ္ဘာလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် သဘာဝရော်ဘာထုတ်လုပ်မှုတန်ချိန် ၁၄ ဒသမ ၉၂၇ သန်းခန့် ရှိနိုင်ကြောင်းနှင့် တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ၂ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်းခန့် တိုးတက်လာနိုင်ကြောင်း၊ ရော်ဘာအသုံးပြုမှု အပိုင်းအနေဖြင့် လည်း တန်ချိန် ၁၅ ဒသမ ၅၇၅ သန်းခန့်ရှိနိုင်ပြီး ၂၀၂၂ ခုနှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက သုည ဒသမ ၂ ရာခိုင်နှုန်းခန့် တိုးတက်မှုရှိလာ ကြောင်း သဘာဝရော်ဘာထုတ်လုပ်သူနိုင်ငံများအသင်း (ANRPC) က ခန့်မှန်းထားသည်။

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အစီရင်ခံစာဖော်ပြချက်အရ ဗီယက်နမ် ရော်ဘာအသင်းသည် “ဗီယက်နမ်ရော်ဘာ” အမှတ်တံဆိပ် တည်ထောင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ စီမံကိန်းတစ်ခုကို ၂၀၁၅-၂၀၂၀ ကာလတွင်စတင်ခဲ့ပြီး ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဗီယက်နမ်ရော်ဘာ အမှတ်တံဆိပ်၏ ပုံရိပ်ကိုဆက်လက်ထိန်းသိမ်းပြီး ဝယ်ယူ သူဖောက်သည်များအကြား ယုံကြည်မှုကိုဖန်တီးရရှိစေမည့် မျှော်မှန်းချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း သိရှိရသည်။

Source: Vietnam News, 19 Dec 2023(လယ်ယာထွက်ကုန်များနှင့် အဓိကသွင်းကုန်များ၏ နိုင်ငံတကာဈေးကွက် စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့), Source: <https://www.doca.gov.mm>

Source: https://myantrade.gov.mm/article/naypyitaw_28122023_1244

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံရှိ ကုမ္ပဏီများအတွက် ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံက အခွင့်အလမ်းများဖန်တီးပေး

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၊ ဆိုးလ်မြို့ရှိ Trade Tower တွင် ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ကိုရီးယား- ကမ္ဘောဒီးယားစီးပွားရေးနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဖိုရမ် (The 2nd Korea-Cambodia Business and Investment Forum) ကို ၂၁-၂၂-၂၀၂၃ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ အဆိုပါဖိုရမ်တွင် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကမ္ဘောဒီးယားသံအမတ်ကြီး H.E. Chring Botumrangsay က လျင်မြန်စွာတိုးတက်မှုရှိလာသည့် နှစ်နိုင်ငံချစ်ကြည်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဖွင့် မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ယင်းသို့ပြောကြားရာတွင် နှစ်နိုင်ငံအကြား စီးပွားရေးအရပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို အထူး အလေးထား၍ ပြောကြားခဲ့သည်။

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံသည် လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှုသဘောတူညီချက် (Free Trade Agreements- FTA) နှင့် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်များ (Economic Partnership Agreements- EPA) ကို ချုပ်ဆိုနိုင်မှု မြှင့်တင်ရန် ကတိပြုထားသည့်အပြင် ကမ္ဘာ့အလယ်တွင်အဓိကအရေးပါသော နိုင်ငံဖြစ်လာစေရန်နှင့် ကိုရီးယား-အာဆီယံ ပေါင်းစည်းဆက်နွယ်ရေးဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုမှုအစီအစဉ် (Korea-ASEAN Solidarity Initiative-KASI) ကို ဆောင်ရွက်သွားရန် ကတိပြုခဲ့ပါကြောင်း၊ အဆိုပါ ကတိကဝတ်များသည် အာဆီယံဒေသတွင်းနှင့် ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် စီးပွားရေးပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် မှုနှင့် ပို၍ကောင်းမွန်သော အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးရေးအတွက် အဓိကကျသောအခန်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်ပါကြောင်း H.E. Chring Botumrangsay က အဖွင့်မိန့်ခွန်းတွင် ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့သည်။

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံတို့သည် စီးပွားရေးဆိုင်ရာပူးတွဲကော်မတီအစည်းအဝေး (Joint Economic Committee Meeting)၊ အခွန်နှစ်ထပ်မကျသင့်စေရေးစာချုပ် (Agreement on Double Taxation Avoidance- DTA)၊ ကမ္ဘောဒီးယား-ကိုရီးယား လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာသဘောတူညီချက် (Cambodia-Korea Free Trade Agreement- CKFTA) တို့ကိုချုပ်ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အပြင် ဒေသတွင်းဘက်စုံစီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု (Regional Comprehensive Economic Partnership- RCEP) နှင့် အာဆီယံ-ကိုရီးယားလွတ် လပ်သောကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ သဘော တူညီချက် (ASEAN-ROK Free Trade Agreement) တို့ တွင်လည်း ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

The 2nd Korea-Cambodia Business and Investment Forum ကို CKFTA ချုပ်ဆို အကောင်အထည်ဖော် နိုင်ခဲ့သည့် တစ်နှစ်ပြည့်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ကျင်းပခြင်းဖြစ်သည်။ CKFTA သည် ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် စတင်အသက်ဝင်ခဲ့ပြီးနောက် နှစ်နိုင်ငံအကြား ကုန်သွယ်မှုပမာဏသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ၀၅ ဘီလီယံအထိ မှတ်တမ်းတင်ဖွယ် မြင့်မားလာခဲ့ သည်။ မူလက တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံသို့ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံမှ ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများဖြစ်သည့် အထည်အလိပ်၊ အလူမီနီယံနှင့် သဘာဝရော်ဘာတို့ကို တင်ပို့ခဲ့သော်လည်း ၂၀၂၁ ခုနှစ်က ထုတ်ပြန်လိုက်သော ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဒေသစ် အရ ပြည်တွင်း၌ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်မှုကြောင့် ပို့နေကျကုန်စည်များအပြင် အခြားသောကုန်စည် အမျိုးမျိုးကို ပြောင်းလဲတင်ပို့လျက်ရှိသည်။ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံမှ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံသို့ အချို့ရည်၊ အလှူကုန်နှင့် ကားများ တင်ပို့လျက်ရှိသည်။

မသေချာမရေရာသော ကမ္ဘာ့အခြေအနေအရပ်ရပ်ကြောင့် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံသည် ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံအား စိတ်ချ ရသောဈေးကွက်အဖြစ် ရှုမြင်လာကြောင်း၊ နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးတိုးတက်လာခြင်းနှင့် မဟာဗျူဟာ ကျသောအခွင့်အလမ်းများ (ဥပမာ-လုပ်သားခဈေးသက်သာခြင်း၊ လူငယ်အရေအတွက်များစွာရှိခြင်း) ရှိနေခြင်းစသည့်အချက်များက ဈေးကွက်သစ် ရှာဖွေ နေသော ကိုရီးယားကုမ္ပဏီများအတွက် ဆွဲဆောင်မှု တစ်ရပ် ဖြစ်စေသည်။ အဆိုပါဖိုရမ်သို့ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန၊ အလုပ်သမားနှင့်သက်မွေးပညာဝန်ကြီးဌာနတို့မှ ကျွမ်းကျင်သူများ တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၏ဈေးကွက်နှင့် အလားအလာတို့ကို ကိုရီးယားနိုင်ငံဘက်မှ အမြင်ဖြင့် သုံးသပ်တင်ပြခဲ့ကြသည်။

Source: https://www.koreatimes.co.kr/www/nation/2023/12/113_365598.html, (စီးပွားရေးသံမှူး၊ ဆိုးလ်မြို့)

Source: https://myantrade.gov.mm/article/Naypyitawstp_271220230935

ပို့ကုန်သင်္ဘောများအပေါ် ခြိမ်းခြောက်မှုရှိနေသော်လည်း ထိုင်းနိုင်ငံ၊ စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီး ဌာနက ရှေ့သို့တိုးရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ

ပင်လယ်နီထဲတွင် အဓိကသင်္ဘောလမ်းကြောင်းများကို တိုက်ခိုက်နေသော Houthi များ၏ သက်ရောက်မှုကို ဖြေရှင်းရန် ကာလတို၊ ကာလရှည် လုပ်ငန်းစဉ်များ ဆောင်ရွက်နေကြောင်း၊ မကြာသေးမီက တိုက်ခိုက်မှုသည် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းစဉ်အားလုံးအပေါ် ဆိုးရွားစွာထိခိုက်မှုမရှိသေးကြောင်း ထိုင်းသင်္ဘောလုပ်ငန်းရှင်များကောင်စီနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည့်

အရေးပေါ်အစည်းအဝေးတွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် Keerati Rushchano က ပြောကြားခဲ့သည်။

အဆိုပါကိစ္စရပ်သည် မကြာရှည်နိုင်ပါကြောင်း၊ ကြာရှည်ခဲ့မည်ဆိုပါက ကုန်သေတ္တာနှင့် ကုန်သေတ္တာအလွတ်ပြတ်လပ်မှုဖြစ်နိုင်ပါကြောင်း၊ ဆိပ်ကမ်းကျပ်တည်းမှု၊ ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ် မြင့်တက်လာမှုနှင့် အထူးသဖြင့် တရုတ်နှစ်သစ်ကူးကာလများတွင် သင်္ဘောနေရာအတွက် ပြိုင်ဆိုင်မှုများ မြင့်တက်လာနိုင်ကြောင်း၊ အခြေအနေတည်ငြိမ်သွားပါက အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကုန်သွယ်မှုမြှင့်တင်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ပြည်တွင်းကုန်သွယ်မှုဦးစီးဌာနတို့က ကောင်စီအပါအဝင် သင်္ဘောလိုင်းများနှင့် အစည်းအဝေးကျင်းပ၍ ကုန်ကျစရိတ်နှင့် မြင့်တက်လာသည့်အကြောင်းအရင်းများကို ဆွေးနွေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်က ဆက်လက်ပြောကြားသည်။

အဆိုပါ အခွင့်အရေးကို အသုံးပြု၍ သင်္ဘောလိုင်းများ အကျိုးအမြတ်ရယူခြင်းမှတားဆီးရန်နှင့် သင်္ဘောဈေးနှုန်းမျှတစေရေးအတွက် ကောင်စီက အဆိုပြုလွှာတင်သွင်းရန်ရှိပါကြောင်း၊ တင်ပို့မှု နှောင့်နှေးခြင်းကြောင့် ပို့ကုန်လုပ်ငန်းငယ်များတွင် အပျက်သဘောသက်ရောက်ပြီး ငွေကြေးဖြစ်လွယ်ခြင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာများရှိလာနိုင်ကြောင်း၊ ထိုင်းပို့ကုန်သွင်းကုန်ဘဏ်က အဆိုပါ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရန်လိုအပ်ပါကြောင်း၊ ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ပို့ကုန်အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ၎င်းက ဆက်လက်ပြောကြားခဲ့သည်။

ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်းမှ ထွက်ခွာသွားပြီဖြစ်သည့် ကုန်သေတ္တာများနှင့် ကုန်ချပြီးသော ကုန်သေတ္တာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထပ်တိုးကုန်ကျစရိတ်များဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များရရှိနိုင်ရန် သင်္ဘောလိုင်းများနှင့် ချိတ်ဆက်စောင့်ကြည့်လျက်ရှိပါကြောင်း ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ Mr. Chaichan Chareonsuk က ဖြည့်စွက်ပြောကြား ခဲ့သည်။

Source: www.bangkokpost.gov (စီးပွားရေးသံမှူး၊ ဗန်ကောက်မြို့)

Source: https://myantrade.gov.mm/article/Naypyitawstp_1261220231150

အိုပက်မှ နုတ်ထွက်ရန် အင်ဂိုလာ ဆုံးဖြတ်

အင်ဂိုလာနိုင်ငံက ရေနံတင်ပို့သည့်နိုင်ငံများအဖွဲ့ (အိုပက်) Organization of the Petroleum Exporting Countries (OPEC) မှ နုတ်ထွက်မည်ဟု ပြောကြားသည်။ ရေနံစိမ်း ဈေးနှုန်းများ အကျဘက်တွင် ဆက်ရှိနေသဖြင့် အိုပက်၏ ရေနံစိမ်းဈေးနှုန်း မကျအောင် ထိန်းထားဖို့ ရေနံစိမ်း လျှော့ထုတ်သည့် ကြိုးပမ်းမှုသည် အရာမထင်ဖြစ်နေသည်။ ရေနံစိမ်းဈေးနှုန်းက ဆက်လက်ကျဆင်းလာနေသည်။

အင်ဂိုလာနိုင်ငံက အိုပက်မှ နုတ်ထွက်ရန် ဆုံးဖြတ်ကြောင်း ပြောကြားပြီးနောက် Brent နှင့် U.S. West Texas Intermediate ကြိုပွိုင့်အရောင်း နှစ်မျိုးစလုံး တစ်စည် ၁ ကန်ဒေါ်လာ ဈေးထပ်ကျသွားသည်။ အင်ဂိုလာ ရေနံဝန်ကြီး Diamantino Azevedo က အိုပက်တွင်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ပါဝင်မှုသည် နိုင်ငံ၏အကျိုးစီးပွားကို အကျိုးပြုခြင်းမရှိကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

မကြာသေးမီလများအတွင်း ဆော်ဒီဦးဆောင်သော အိုပက်နှင့် ရုရှားဦးဆောင်သော မဟာမိတ်အဖွဲ့တို့ ပါဝင်သည့် OPEC+ သည် ထုတ်လုပ်မှုကို ထိထိရောက်ရောက် လျှော့ချခြင်းဖြင့် ရေနံဈေးနှုန်းများ မြှင့်တင်ရန်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် OPEC+ မှ လျှော့ထုတ်သဖြင့် လျော့သွားသည့် ပမာဏကို အမေရိကန်က တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်ခြင်းဖြင့် ဖြည့်တင်းပေးထားနိုင်ခဲ့သည်။

အမေရိကန်မှ Energy Information Administration (EIA) က အမေရိကန်နိုင်ငံ ရေနံစိမ်းထွက်ရှိမှု သည် ယခင်က တစ်နေ့လျှင် စည်ပေါင်း ၁၃ ဒသမ ၂ သန်းအထိ မြင့်တက်ခဲ့ပြီး ယခင်အပတ်က တစ်ရက်လျှင် စည် ၁၃ ဒသမ ၃ သန်း (bpd) စံချိန်တင် ထပ်မံမြင့်တက်သည်ဟု ပြောကြားသည်။

အင်ဂိုလာနိုင်ငံသည် နိုဝင်ဘာလက အစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် OPEC ၏ ထုတ်လုပ်မှုခွဲတမ်းအရ ၂၀၂၄ ခုနှစ်အတွက် အင်ဂိုလာနိုင်ငံ၏ ရေနံစိမ်း ထုတ်လုပ်မှု ပမာဏ လျှော့ချရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အင်ဂိုလာက ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။

အိုပက်သည် တစ်ရက် စည်ပေါင်း ၂၈ သန်း ထုတ်လုပ်သည်။ အင်ဂိုလာသည် တစ်ရက်လျှင် စည်ပေါင်း ၁ ဒသမ ၁ သန်း ထုတ်လုပ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အင်ဂိုလာသည် အဖွဲ့၏ အနည်းဆုံးပမာဏ ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများတွင် ပါဝင်သည်။ အင်ဂိုလာ နုတ်ထွက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်မည့် သက်ရောက်မှု အနည်းအကျဉ်းသာ ရှိမည်။ Source Reuters

Source: <https://www.industrialdirectory.com.mm/article/angola-decides-to-exit-ope.html>

အိန္ဒိယအစိုးရက အီသနောထုတ်လုပ်မှုအတွက် သကြားတန်ချိန် ၁ ဒသမ ၇ သန်းကို ပြောင်းလဲ အသုံးပြုရန် ခွင့်ပြုနိုင်

အိန္ဒိယအစိုးရက အီသနောထုတ်လုပ်ရန်အတွက် သကြားစက်များနှင့် ပေါင်းခံစက်ရုံများအား ၂၀၂၃-၂၀၂၄ ခုနှစ်တွင် ကြံရည်နှင့် ဖျော်ရည်များအတွက် သကြားကို အသုံးမပြုရန် ညွှန်ကြားထားပြီး ရက်အနည်းငယ် အကြာတွင် သကြားတန်ချိန် ၁ ဒသမ ၇ သန်းကို အီသနောထုတ်လုပ်ရန်အတွက် လွှဲပြောင်းခွင့်ပြုဖွယ်ရှိသည်ဟု တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောကြားထားကြောင်း The Economic Times သတင်းစာ တွင်ဖော်ပြထားသည်။

အစားအသောက်ဝန်ကြီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက အီသနောထုတ်လုပ်မှုအတွက် သကြားတန်ချိန် ၁ ဒသမ ၇ သန်းကို လွှဲပြောင်းခွင့်ပြုမည့် အကြောင်းကြားစာအသစ်ကို အစိုးရမှထုတ်ပြန်ရန်ရှိကြောင်း၊ အဆိုပါ အကြောင်းကြားစာတွင် ဖျော်ရည်နှင့် ဖျော်ရည်များမှ ထုတ်လုပ်နိုင်သည့်ပမာဏကို ဖော်ပြမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားထားသည်။

အစိုးရက အီသနောထုတ်လုပ်ရန်အတွက် ဒီဇင်ဘာ ၇ ရက်တွင် သကြားစက်ရုံများနှင့် ပေါင်းခံစက်ရုံများ ကို ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလမှ ၂၀၂၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလအထိ ကြံရည် သို့မဟုတ် သကြားရည်များ အသုံးပြုခြင်းကို ချက်ချင်း ရပ်တန့်ရန်ညွှန်ကြားခဲ့ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် တင်လဲရည်နှင့် အစားအသောက် အစေ့အဆန် ထုတ်လုပ်မှု များကို လစဉ်ပြန်လည် သုံးသပ်မှုအရ ခွင့်ပြုပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ရာသီဥတုမမှန်ခြင်းကြောင့် ကြံထုတ်လုပ်မှုကျဆင်းခြင်းနှင့် ပြည်တွင်းဈေးကွက်တွင် သကြားဈေးနှုန်းများ မြင့်တက်ခြင်းတို့အပေါ် စိုးရိမ်မှုများကြောင့် အစိုးရက ယခုကဲ့သို့ဆုံးဖြတ်ချက်ထွက်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်ပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ပျမ်းမျှ စားသုံးသူလက်ကားဈေးသည် ဒီဇင်ဘာ ၁၄ ရက်တွင် ၁၀၀ ကီလိုလျှင် ၄၁၄၀ ရူပီး ခန့်ဖြစ်ပြီး ယမန်နှစ်အလားတူကာလတွင် ဈေးနှုန်းမှာ ၁၀၀ ကီလိုလျှင် ၃၉၃၅ ရူပီးသာရှိခဲ့သည်ကို အစိုးရ၏ အချက်အလက်များအရ သိရသည်။ စားသောက်ကုန်ပစ္စည်းများ၏ ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်မှုသည် အောက်တိုဘာလက ၆ ဒသမ ၆၁ ရာခိုင်နှုန်းသာရှိသော်လည်း နိုဝင်ဘာလတွင် ၈ ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်းအထိမြင့်တက်ခဲ့သဖြင့် အစိုးရအနေဖြင့် ၂၀၂၄ အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲကာလတွင် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော အခြေခံစားသောက်ကုန်များ၏ ဈေးနှုန်းများကို ထိန်းချုပ်နိုင်ရန် အရေးကြီးသည်ဟု သုံးသပ်လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

အောက်တိုဘာလတွင် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့်စက်မှုဝန်ကြီးဌာန၊ နိုင်ငံခြားကုန်သွယ်မှု အထွေထွေညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန(DGFT)မှ သကြားတင်ပို့မှုကန့်သတ်ချက်ကို ၂၀၂၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ နောက်ပိုင်းတွင် ကာလသတ်မှတ်ချက်မရှိ ကန့်သတ်ကာလအဖြစ် ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။

အိန္ဒိယသကြားစက်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်းက အီသနောထုတ်လုပ်နိုင်ရန်အတွက် ကြံရည်အသုံးပြုမှုကို ရုတ်တရက် ပိတ်ပင်လိုက်ခြင်းသည် သကြားစက်များ၏စွမ်းဆောင်ရည်အပေါ် ဆိုးရွားစွာအကျိုးသက်ရောက်စေမည်ဖြစ်ပြီး အစိမ်းရောင်လောင်စာဆီအတွက် စက်ရုံများထူထောင်ရန် လွန်ခဲ့သည့်သုံးနှစ်အတွင်း ၎င်းတို့ရင်းနှီးမြုပ်နှံထားသည့် ရူပီးသန်းပေါင်း တစ်သိန်းငါးသောင်းခန့်မှာ အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရကြောင်းနှင့် ကြံစိုက်တောင်သူများကို ငွေပေးချေရာတွင် ကြန့်ကြာမှုများရှိလာနိုင်သဖြင့် စိုးရိမ်မှုများရှိနေကြကြောင်း သိရသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ မဟာရက်ရှ်ထရာနှင့် ကာနာတာကာပြည်နယ်တို့ကဲ့သို့သော အဓိကကြံထွက်သည့် ပြည်နယ်များတွင် မိုးရွာသွန်းမှုနည်းပါးခဲ့ပြီး ယခုနှစ်တွင် ၃ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၁၈ ရာခိုင်နှုန်းအသီးသီးလျော့နည်း ခဲ့ကြောင်း၊ မိုးရေလုံလောက်စွာ မရရှိခြင်းကြောင့် ကြံအထွက်နှုန်းနည်းပါးစေပြီး ရလဒ်အနေဖြင့် ၂၀၂၃-၂၀၂၄ ရာသီချိန် (အောက်တိုဘာလ ၂၀၂၃ မှ စက်တင်ဘာလ ၂၀၂၄ ခုနှစ်အတွင်း)တွင် ကြံထုတ်လုပ်မှု ၉ ရာခိုင်နှုန်း ကျဆင်းမည်ဟု မျှော်လင့်ထားကြောင်း CRISIL အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ပြည်တွင်းလောင်စာဆီလိုအပ်ချက်ကို ပြည်ပမှ တင်သွင်းနေရမှုအပေါ် မှီခိုနေရမှုအား လျှော့ချနိုင်ရေးအတွက် ကြံမှ အီသနောလောင်စာဆီထုတ်လုပ်နိုင်ရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ယခုနှစ်များတွင် အီသနောလောင်စာဆီထုတ်လုပ်မှုကို ပိုမိုတွန်းအားပေးဆောင်ရွက်လာသည့်အပြင် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုများကြောင့် သကြားအထွက်နှုန်းလျော့နည်းသည့်အတွက် ပြည်ပသို့တင်ပို့မှုကို ကန့်သတ်ထားသည်ကိုလည်းတွေ့ရှိရသည်။ ထိုသို့အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ နိုင်ငံတကာသို့ သကြားတင်ပို့မှုကန့်သတ်ခြင်းသည် နိုင်ငံတကာဈေးကွက်အပေါ် သက်ရောက်မှုများရှိသကဲ့သို့ ဒေသတွင်း သကြားထုတ်လုပ်သည့်နိုင်ငံများအတွက်လည်း ဈေးကွက်အခွင့်အလမ်းများရရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံမှ သကြားထုတ်လုပ်သူများအတွက်လည်း ဈေးကွက်အခြေအနေအား မျက်ခြည်မပြတ်လေ့လာစောင့်ကြည့်၍ အခွင့်အလမ်းများကို ထိရောက်စွာ ရှာဖွေဆောင်ရွက်သင့်ပါကြောင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံသည်လည်း လောင်စာဆီကို ပြည်ပမှမှီခိုနေရသည့်အတွက် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ လောင်စာဆီအစားထိုးနိုင်ရေးအတွက် ကြံမှ အီသနောထုတ်လုပ်နိုင်ရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေမှု အပေါ် ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာအခြေအနေများအား လေ့လာစောင့်ကြည့်သင့်ပါကြောင်း သိရှိရသည်။

ဂျပန်အစိုးရအနေဖြင့် လျှပ်စစ်ယာဉ်နှင့် ချစ်ပ်ထုတ်လုပ်သူများအတွက် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် ၁၀ နှစ် ခွင့်ပြုသွားမည်

ဂျပန်အစိုးရအနေဖြင့် လျှပ်စစ်ယာဉ်နှင့် တစ်ပိုင်းလျှပ်ကူးပစ္စည်းကဲ့သို့သောကဏ္ဍများအပါအဝင် ကဏ္ဍ ၅ ခုတွင် အမြောက်အမြား ထုတ်လုပ်မှုကို တွန်းအားပေးနိုင်ရန်ရည်ရွယ်၍ ၁၀ နှစ် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုသွားရန် စီစဉ်လျက်ရှိကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။

အဆိုပါသတင်းတွင် အာဏာရလစ်ဘရယ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီအနေဖြင့် ယခုအပတ်အတွင်း အပြီးထုတ်ပြန်မည့် ၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွက် အခွန်ဆိုင်ရာပြင်ပြောင်းလဲမှုအစီအမံများတွင် အဆိုပါအစီအစဉ်ကို ထည့်သွင်းထုတ်ပြန်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်းဖော်ပြထားသည်။ ဂျပန်အစိုးရအနေဖြင့် နိုင်ငံအတွက် မဟာဗျူဟာကျသည့်ကဏ္ဍများတွင် ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှု မြှင့်တင်နိုင်ရေးအတွက် ရည်ရွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ရောင်းအားအပေါ်မူတည်၍ အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရေရှည်တည်တံ့သည့် လေယာဉ်ဆီထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍ၊ ပြန်လည်ပြည့်ဖြိုးမြဲစွမ်းအင်အသုံးပြု၍ သံမဏိထုတ်လုပ်သည့်ကဏ္ဍ(Green Steel)နှင့်စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို ပြန်လည်အသုံးပြုခြင်းနှင့် အပင်များကို အသုံးပြု၍ ဓာတုပစ္စည်း များထုတ်လုပ်သည့်လုပ်ငန်းများ(Green Chemicals)ကိုလည်း အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

တစ်ပိုင်းလျှပ်ကူးပစ္စည်းထုတ်လုပ်သည့် လုပ်ငန်းများအား နှစ်စဉ်ပေးဆောင်ရသည့် ဝင်ငွေခွန်မှ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုသွားမည်ဖြစ်ပြီး၊ အခြားသောကဏ္ဍများအား ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဝင်ငွေခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ဝင်ငွေခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုသည့်ကာလတွင် အရုံးပေါ်သဖြင့် ကင်းလွတ်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများမရရှိပါက အသုံးမပြုဖြစ်သည့်ပမာဏအား လာမည့်နှစ်တွင် အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တစ်ပိုင်းလျှပ်ကူးပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ၃ နှစ်အထိ အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုသွားမည်ဖြစ်ပြီး၊ အခြားသောလုပ်ငန်းများအတွက် ၄ နှစ်အထိ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

လျှပ်စစ်ယာဉ်တစ်စီးလျှင် ယန်း ၄၀၀,၀၀၀(အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂,၇၄၉)၊ ရေရှည်တည်တံ့သည့် လေယာဉ်ဆီထုတ်လုပ်မှုအတွက် တစ်လီတာလျှင် ၃၀ ယန်း၊ ပြန်လည်ပြည့်ဖြိုးမြဲစွမ်းအင်အသုံးပြု၍ သံမဏိထုတ်လုပ်မှု(Green Steel)အတွက် တစ်တန်လျှင် ယန်း ၂၀,၀၀၀ အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်(Business Plan)တင်ပြပြီး အစိုးရက အတည်ပြုပြီးသည်နှင့် အဆိုပါအစီအစဉ်အရ ၁၀ နှစ် ခံစားခွင့် ရှိမည်ဖြစ်ပြီး၊ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ၂၀၂၆ ဘဏ္ဍာနှစ်ကုန်တွင် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များကို နောက်ဆုံးထားတင်ပြရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ထို့အတူ အစိုးရအနေဖြင့် နိုင်ငံအတွင်းသုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းများကို ဆွဲဆောင်နိုင်ရန်အတွက် အဆိုပါလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မည့်သူများအား အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုမည့် “Innovation Box” အစီအစဉ်လည်း ထည့်သွင်းပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

စာပေနှင့်အနုပညာမူပိုင်ခွင့်နှင့် တီထွင်မှုမူပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ လွှဲပြောင်းမှုများနှင့် ခွင့်ပြုမိန့်ပေးခြင်းကဲ့သို့သောကိစ္စရပ်များမှ ဝင်ငွေများရရှိမည်ဆိုပါက အဆိုပါရငွေ၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းကို အခွန်ပေးဆောင်ရမည့်ဝင်ငွေမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အဆိုပါအခွင့်အရေးများကို ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဧပြီလမှစတင်၍ရရှိမည့် စာပေနှင့်အနုပညာမူပိုင်ခွင့်နှင့် တီထွင်မှု မူပိုင်ခွင့်များတွင် သုံးစွဲနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလမှစ၍ ၇ နှစ်အထိ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

ဂျပန်အစိုးရအနေဖြင့် လုပ်ငန်းအရွယ်အစားအပေါ်မူတည်၍ အခွန်ကောက်ခံသည့်ဒေသအလိုက် အခွန်ကောက်ခံသည့် စနစ်အား ပြင်ဆင်နိုင်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်များကိုလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ အဆိုပါပြင်ဆင်မှုကြောင့် လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် အခွန်ပမာဏပေးဆောင်ရမှုလျော့နည်းစေရန်အတွက် အရင်းအနှီးထည့်ဝင်မှုပမာဏကို လျော့ချတင်ပြမှုများမှ ကာကွယ်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

အသေးစားလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် လုပ်ငန်းများပိတ်သိမ်းခြင်းအစား ၎င်းတို့၏မျိုးဆက်သစ်များကို လုပ်ငန်းလွှဲပြောင်းပေးနိုင်ရေး တွန်းအားပေးနိုင်ရန်ရည်ရွယ်၍ အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုခဲ့သည့်ကာလကိုလည်း မူလက ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မတ်လအကုန်အထိသာ ခွင့်ပြုသွားမည်ဟု ထုတ်ပြန်ခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ မတ်လအထိ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

သုံးသပ်တင်ပြချက်

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ အဓိကပို့ကုန်ဖြစ်သည့် မော်တော်ကားထုတ်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုရသည့် တစ်ပိုင်းလျှပ်ကူးပစ္စည်း ရရှိမှု အခက်အခဲကြောင့် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ပို့ကုန်တင်ပို့မှုမှာ ရပ်တန့်ခဲ့မှုများဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအပေါ် များစွာ သက်ရောက်မှုများဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဂျပန်အစိုးရအနေဖြင့် နိုင်ငံစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် နိုင်ငံ၏အဓိကပို့ကုန်ဖြစ်သည့် မော်တော်ယာဉ်များ စဉ်ဆက်မပြတ်ထုတ်လုပ်နိုင်မှုသေချာစေရေးအတွက် တစ်ပိုင်းလျှပ်ကူး ပစ္စည်းနှင့် နိုင်ငံအတွက်အရေးပါသည့် မဟာဗျူဟာထုတ်ကုန်များ ပြည်တွင်း၌ လုံလောက်စွာထုတ်လုပ်ရရှိထားနိုင်ရေးကို အမျိုးသားစီးပွားရေးလုံခြုံမှုအတွက် အရေးပါသည့်လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်အဖြစ် မှတ်ယူကာ အလေးထားဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည် ကို တွေ့ရှိရသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဂျပန်အစိုးရအနေဖြင့် နိုင်ငံအတွက် အရေးပါသည့်မဟာဗျူဟာထုတ်ကုန်များ နိုင်ငံအတွင်း အမြောက်အမြားထုတ်လုပ်မှုကို တွန်းအားပေးနိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ အခွန်ဆိုင်ရာ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုသည့်အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက် ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တင်ပြလိုက်ရပါသည်။ Source: The Nikkei Asia (၁၃-၁-၂၀၂၃), (သူဇာဖြိုး၊ စီးပွားရေးသံမှူး၊ တိုကျိုမြို့)၊ Source: [https://myantrade.gov.mm/article/STP\(Yangon\)-20122023-13:50](https://myantrade.gov.mm/article/STP(Yangon)-20122023-13:50)

တရုတ်နိုင်ငံ မြောက်ပိုင်းနယ်စပ်ဒေသရှိ နယ်စပ်ဂိတ်များတွင် ကုန်စည်ပို့ဆောင်မှု စံချိန်တင် မြှင့်မားလျက်ရှိ

မွန်ဂိုလီးယားနှင့် ရုရှားနိုင်ငံတို့နှင့် နယ်နိမိတ်ထိစပ်နေသော တရုတ်နိုင်ငံမြောက်ပိုင်း၏ ကုန်းတွင်း မွန်ဂိုလီးယား ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသရှိ စစ်ဆေးရေးဂိတ်များမှတစ်ဆင့် ကုန်စည်ပို့ဆောင်မှုပမာဏသည် ၂၀၂၃ ခုနှစ်အတွင်း တန်ချိန် သန်း (၁၀၀) ကျော်အထိ ရောက်ရှိလာပြီး နှစ်စဉ်ပို့ဆောင်ပေးလျက်ရှိသည့် စံချိန်ကို ချိုးဖျက်နိုင်ခဲ့သည်။

အတွင်းမွန်ဂိုလီးယား (Inner Mongolia) နှင့် ကီလိုမီတာ ၄,၂၀၀ ကျော် ရှည်လျားသော နယ်နိမိတ်ထိစပ် မျဉ်းတစ်လျှောက်တွင် နယ်စပ်ဂိတ်စခန်း ၁၄ ခုရှိသည်။ အဆိုပါဂိတ်စခန်းများသည် တရုတ်နိုင်ငံနှင့် မွန်ဂိုလီးယားအကြား ကုန်းလမ်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၏ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်နှင့် တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ရုရှားနိုင်ငံတို့အကြား ကုန်းလမ်းသယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေး၏ ၆၅ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည်။ ၂၀၂၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့အထိ နယ်စပ်စခန်းများမှ တစ်ဆင့် မီးရထားဖြင့် ကုန်စည်ပို့ဆောင်မှုမှာ တန်ချိန် ၃၅ ဒသမ ၈ သန်းရှိခဲ့ပြီး ကုန်းလမ်းဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်နိုင်မှု ပမာဏမှာ တန်ချိန် ၆၄ ဒသမ ၃ သန်းထိ ရှိခဲ့သည်။ ၎င်းတို့အနက် ရုရှားနှင့် ကုန်သွယ်မှုပမာဏမှာ တန်ချိန် ၂၁ ဒသမ ၄ သန်း ရှိခဲ့ပြီး မွန်ဂိုလီးယားနှင့် ကုန်သွယ်မှုမှာ တန်ချိန် ၇၈ ဒသမ ၇ သန်းခန့် ရှိခဲ့သည်။

ဒေသဆိုင်ရာ အစိုးရအနေဖြင့် ကုန်းတွင်းဂိတ်စခန်းများ အထူးသဖြင့် Manzhouli နှင့် Erenhot ကဲ့သို့သော အဓိက ဂိတ်စခန်းများတွင် အခြေခံအဆောက်အအုံများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ အဆင့်မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်မှုတွင် ပံ့ပိုးကူညီသွားရန် ကတိပြုထားကြောင်း သိရှိရသည်။ ကုန်းတွင်းဆိပ်ကမ်းများမှတစ်ဆင့် တရုတ်-ဥရောပ ရထားဖြင့်ကုန်စည်ပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှုသည် နိုင်ငံတကာစီးပွားရေးနှင့်ကုန်သွယ်မှု ဖလှယ်ရန်အတွက် ပိုမိုအဆင်ပြေသည့် လမ်းကြောင်းများကို ပံ့ပိုးလျက်ရှိပြီး မွန်ဂိုလီးယားဒေသအတွင်း ကုန်စည်ပို့ဆောင်ရေးတိုးတက်မှုအတွက် ခိုင်မာသောတွန်းအားတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့ သည်။

အကောက်ခွန်သတင်းအချက်အလက်များအရ Manzhouli စခန်းကိုဖြတ်၍ တရုတ်-ဥရောပ ရထားဖြင့်ကုန်စည် ပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု လမ်းကြောင်း ၅၇ လိုင်းနှင့် Erenhot စခန်းမှတစ်ဆင့် လမ်းကြောင်း ၆၃ လိုင်းရှိကြောင်း သိရှိရသည်။ အဆိုပါလမ်းကြောင်းများ ပေါင်းစပ်မှုသည် တရုတ်-ဥရောပ ကုန်တင်ရထားလိုင်း စုစုပေါင်း၏ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ချိတ်ဆက် ထားနိုင်သည်။ ယခုနှစ် ပထမ ၁၁ လအတွင်း တရုတ်-ဥရောပ ကုန်စည်ပို့ဆောင်ရေး ရထား၏အကြိမ်ရေ (၇,၇၀၈) ကြိမ်သည် အတွင်းမွန်ဂိုလီးယားရှိ ကုန်းတွင်းဂိတ်စခန်းများကို ဖြတ်သန်းနိုင်ခဲ့သဖြင့် အရေအတွက်အားဖြင့် တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ၁၄ ဒသမ ၈ ရာခိုင်နှုန်းအထိ မြှင့်တက်လာခဲ့သည်။

သုံးသပ်တင်ပြချက်

အတွင်းမွန်ဂိုလီးယားအနေဖြင့် တရုတ်-ဥရောပ ကုန်စည်ပို့ဆောင်ရေး၏ Transit Trade တစ်ဆင့်ခံ ကုန်သွယ်မှုကို ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ကုန်လမ်းနှင့် ရထားလမ်း ပို့ဆောင်ရေးစနစ်များကို ဖွံ့ဖြိုးအောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းအပြင် နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေး ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေခံအဆောက် အအုံများ အဆင့်မြှင့်တင် ဆောင်ရွက်မှုကို ဒေသဆိုင်ရာအစိုးရများအနေဖြင့် အလေးထားဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရ သည်။ နောင်တစ်ချိန်တွင် တရုတ်နှင့် ဥရောပနိုင်ငံများအကြား ကုန်သွယ်ရေးသည် ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်ကြောင်း သိရှိရသည်။

ရင်းမြစ်။ <http://en.people.cn/n3/2023/1211/c90000-20108503.html>, (လျန်ရှန်းမုန်၊ စီးပွားရေးသံမှူး၊ တရုတ်နိုင်ငံ၊ ကူမင်းမြို့) Source: https://myantrade.gov.mm/article/Naypyitawstp_151220231230

ပြည်တွင်းကုန်သွယ်မှုသတင်း

သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုသူများက မြေယာများနှင့် စက်ရုံငှားရမ်းခြင်းနှင့်ဆိုင်သော စုံစမ်းမှုများ ပြန်လည်စတင်၍ လက်ခံရရှိနေ

သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုသူများက မြေယာများနှင့်စက်ရုံငှားရမ်းခြင်းနှင့်ဆိုင်သော စုံစမ်းမှုများ ပြန်လည်စတင်၍ လက်ခံရရှိနေကြောင်း မြန်မာ-ဂျပန်သီလဝါဒီပလော့မင့်လီမိတက်မှ သိရသည်။

မြန်မာ-ဂျပန်သီလဝါဒီပလော့မင့်လီမိတက်(MJTD)သည် စက်တင်ဘာ ၃၀ ရက်တွင် ကုန်ဆုံးသည့် ၂၀၂၃-၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာနှစ်ဝက်အတွက် အသားတင်အမြတ်ငွေဒေါ်လာ နှစ်သန်းရရှိခဲ့ကြောင်း၊ အမြတ်လက်ကျန် ဒေါ်လာ ၅၇ ဒသမ ၄ သန်းနှင့် ငွေနှင့်ငွေ သားညီမျှခြင်းလက်ကျန်များအနေဖြင့် ၂၀၂၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၃၀ ရက်တွင် ဒေါ်လာ ၄၅ သန်း ပိုင်ဆိုင်ထားသည်။

သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်၏ တည်ငြိမ်သောပတ်ဝန်းကျင်နှင့် အရည်အသွေးမြင့်မားသော အခြေခံအဆောက်အအုံများအပြင် အထူးစီးပွားရေးဇုန်၏ အထူးခံစားခွင့်များကြောင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုသူများကမြေယာများနှင့် စက်ရုံငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆိုင်သောစုံစမ်းမေးမြန်းမှုများ ပြန်လည်စတင်၍ လက်ခံရရှိပြီဖြစ်ကြောင်း၊ အဓိကဝင်ငွေအနေဖြင့် ပုံမှန်လည်ပတ်နေသည့် လုပ်ငန်းများ၊ ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ငန်းများ၊ ရေနှင့်လျှပ်စစ်မီးလုပ်ငန်းများမှရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ပြင် MJTD ၏ နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်သုံးလျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်ရေး(ဆိုလာပရောဂျက်)မှလည်း လာမည့်ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ဝင်ငွေစီးဆင်းမှုရရှိနိုင်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

သီလဝါပရောပါတီဒီပလော့မန် (TPD)သည် သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် တည်ရှိသည့်လူနေအိမ်ရာနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်ခြင်း၊ ဈေးကွက်တင်ရောင်းချခြင်းနှင့် နှစ်ရှည်ငှားရမ်းခြင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် တည်ထောင်ခဲ့သည်။

ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါကူးစက်ပြန့်ပွားနေသော လေးနှစ်တာကာလနှင့်ပတ်သက်သော ခရီးသွားလာမှုဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချက်များအိမ်၊ ခြံ၊ မြေကဏ္ဍဈေးကွက်များ နှေးကွေးကျဆင်းခြင်း၊ ငွေလဲလှယ်နှုန်းမတည်ငြိမ်ခြင်းတို့ကြောင့် ကုမ္ပဏီ၏ဝင်ငွေကို အကျိုးသက်ရောက်မှုများရှိခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းအကျိုးဆက်များကြောင့် စက်တင်ဘာ ၃၀ ရက်တွင်ကုန်ဆုံးသည့် ၂၀၂၃-၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာနှစ်ဝက်အတွက် အရှုံးကျပ် ၂၁၄ သန်းပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြောင်း၊ ၂၀၂၃-၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း နှစ်ရှည်မြေငှားရမ်းခြင်းရှိခဲ့ပြီး ၎င်းမြေငှားရမ်းမှုဝင်ငွေနှင့်အမြတ်ငွေတို့သည် လာမည့်နှစ်ကုန်ဘဏ္ဍာရေးရှင်းတမ်းတွင် ကောင်းမွန်သည့်ဘဏ္ဍာရေးအကျိုးအမြတ်များ ဖြစ်ပေါ်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ စက်တင်ဘာ ၃၀ ရက်တွင် ကုန်ဆုံးသည့် ၂၀၂၃-၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာနှစ်ဝက်အတွက် အမြတ်ငွေမှာ ၈ ဒသမ ၃ ဘီလျံနှင့်ငွေသားနှင့်ဘဏ်လက်ကျန်မှာ ၃ ဒသမ ၁ ဘီလျံဖြစ်ပြီး ၎င်းလက်ကျန်ထဲတွင် ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ၃၉ သန်းပါရှိကြောင်း သိရသည်။ Source: <https://news-eleven.com/article/286280>

အွန်လိုင်းစနစ်ဖြင့်ရောင်းချခြင်း (Online Sales) လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ခြင်းအတွက် မှတ်ပုံတင်ကြေးကောက်ခံသွားမည့်ကိစ္စအသိပေးကြေညာခြင်း

စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ကုန်သွယ်ရေးဦးစီးဌာနအနေဖြင့် အွန်လိုင်းစနစ်ဖြင့် ရောင်းချခြင်း (Online Sales) လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်စနစ်အား အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိရာ ၂၀၂၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂ ရက်နေ့မှ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့အတွင်း ခွင့်ပြုခဲ့သော မှတ်ပုံတင်များအတွက် သက်တမ်း ၆ လဖြင့် မှတ်ပုံတင်ကြေးကင်းလွတ် ခွင့်ပြုပေးခဲ့ပါသည်။

အွန်လိုင်းစနစ်ဖြင့်ရောင်းချခြင်း (Online Sales)လုပ်ငန်း မှတ်ပုံတင်ခြင်းအတွက် ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှ စတင်ခွင့်ပြုမည့် မှတ်ပုံတင်များအား သက်တမ်း ၂ နှစ်ထိ ခွင့်ပြုမည်ဖြစ်ပြီး အောက်ဖော်ပြပါ သတ်မှတ်နှုန်းထားများဖြင့် ကောက်ခံသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း အသိပေးအကြေညာ အပ်ပါသည်-

စဉ်	အမျိုးအစား	မှတ်ပုံတင်ကြေး	သက်တမ်းတိုးကြေး	ပြင်ဆင်ကြေး
(က)	ကုမ္ပဏီ(သို့) စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်း	၇၀၀၀၀ ကျပ်	၇၀၀၀၀ ကျပ်	တစ်ချက်လျှင်- ၃၀၀၀ကျပ်
(ခ)	SMEလုပ်ငန်းဆိုင်ရာအသိအမှတ်ပြုထားသည့် အထောက်အထားတစ်ခုပါရှိသည့် ကုမ္ပဏီ (သို့) စီးပွားရေးအဖွဲ့	၅၀၀၀၀ ကျပ်	၅၀၀၀၀	တစ်ချက်လျှင်- ၃၀၀၀ကျပ်
(ဂ)	လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း	၃၀၀၀၀ ကျပ်	၃၀၀၀၀ ကျပ်	တစ်ချက်လျှင်- ၃၀၀၀ကျပ်

Source: <https://www.commerce.gov.mm/sites/default/files/documents/2023/12/Bulletin%2017-23.pdf>

ပြည်ပကုန်သွယ်မှုသတင်း

ကျောက်ဖြူအထူးစီးပွားရေးဇုန် ရေနက်ဆိပ်ကမ်းစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် နောက်ဆက်တွဲစာချုပ် (Addendum) လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း အခမ်းအနားကျင်းပ

ကျောက်ဖြူအထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် ရေနက်ဆိပ်ကမ်း စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင် ရေးအတွက် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့် သဘောတူစာချုပ် (Concession Agreement) ကို ဖြည့်စွက်သည့် နောက်ဆက်တွဲစာချုပ် (Addendum) လက်မှတ် ရေးထိုးခြင်းအခမ်းအနားကို ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၆ ရက် နေ့၊ ညနေပိုင်းက Horizon Lake View Hotel နေပြည်တော်၌ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည်။

အခမ်းအနားသို့ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မြထွန်းဦး၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံး ဝန်ကြီးဌာန (၁) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ မြန်မာအထူးစီးပွားရေးဇုန်ဆိုင်ရာ ဗဟိုလုပ်ငန်း အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဦးအောင်နိုင်ဦး၊ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုနှင့်နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာကံဇော်၊ ဥပဒေရေးရာဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာသီတာဦး၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီး ဦးမောင်မောင်အုန်း၊ စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးထွန်းအံ့၊ ဒုတိယ ဝန်ကြီးများနှင့်တာဝန်ရှိသူများ၊ အထူးစီးပွားရေးဇုန်အသီးသီး၏ စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီများမှ ဥက္ကဋ္ဌများနှင့် တာဝန်ရှိသူများ၊ CITIC Group မှ ဥက္ကဋ္ဌ၊ တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံသံရုံးမှ သံရုံးယာယီတာဝန်ခံနှင့် တာဝန်ရှိသူများ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

အခမ်းအနား၌ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မြထွန်းဦးက အမှာစကားပြောကြားရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် တရုတ်နိုင်ငံတို့သည် နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်လျက်ရှိသည့် အိမ်နီးချင်း များဖြစ်ကြပြီး ရာစုနှစ်ပေါင်း များစွာကတည်းက အလွန်ချစ်ခင်ရင်းနှီးသော ဆွေမျိုးပေါက်ဖော်ဆက်ဆံရေးရှိကြောင်း၊ မြန်မာ- တရုတ် သံတမန် ဆက်ဆံရေး နှစ်ပေါင်း(၇၀)ကျော်အတွင်း နှစ်နိုင်ငံအကြားနိုင်ငံရေးအရ အပြန်အလှန် ယုံကြည်မှု ပိုမိုနက်ရှိုင်း လာခဲ့ပြီး ချစ်ကြည်ရေးလည်း ပိုမိုခိုင်မာလာခဲ့ကာ နှစ်နိုင်ငံကုန်သွယ်ရေး၊ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုစသည့် စီးပွားရေးကဏ္ဍများတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများလည်း ပိုမိုတိုးတက်လာပါကြောင်း၊ ကျောက်ဖြူမြို့သည် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ကမ်းခြေတွင် တည်ရှိပြီး အနာဂတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် မဟာဗျူဟာမြောက်တန်ဖိုးကြီးမားသည့်နေရာတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ကျောက်ဖြူဒေသကို အထူးစီးပွားရေးဇုန်တစ်ခုထူထောင်ရန် နိုင်ငံတကာရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုများကိုဖိတ်ခေါ်ခဲ့ကြောင်း၊ ကျောက်ဖြူ အထူးစီးပွားရေးဇုန်အတွင်း တည်ဆောက်မည့် ရေနက်ဆိပ်ကမ်းစီမံကိန်းသည် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု ပမာဏကြီးမားစွာဖြင့် မြန်မာ့ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် များစွာအထောက်အကူဖြစ်စေမည့် စီမံကိန်းကြီးတစ်ခုဖြစ်လာမည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း၊ စီမံကိန်းအတွက် အစုရှယ်ယာရှင်များနှင့် သက်ဆိုင်သော သဘောတူစာချုပ် (Shareholders' Agreement)နှင့် လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခွင့်သဘောတူစာချုပ် (Concession Agreement) များကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်ကတည်းက ချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့ပါကြောင်း၊ ယခုအခါ ရေနက်ဆိပ်ကမ်းစီမံကိန်းကို ဆောလျင်စွာ ပြန်လည်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ယခင်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့် သဘောတူစာချုပ် (Concession Agreement) အား ပိုမိုပြည့်စုံစေရန်နှင့် ပိုမိုရှင်းလင်းတိကျစွာ နားလည်သဘောပေါက်ရန် လိုအပ်သည့်အတွက် နောက်ဆက်တွဲစာချုပ် (Addendum) ကို ယနေ့မှာ သဘောတူလက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ စီမံကိန်းကြီးမှ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ကျောက်ဖြူဒေသအပါအဝင် ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ ပြည်သူများအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့် အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးနိုင်ရုံသာမက မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုပါ အထောက်အကူပေးနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာ-တရုတ် နှစ်နိုင်ငံကြား ကုန်သွယ်မှုနှင့် စီးပွားရေးပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုများကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်မှာ လည်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ကျောက်ဖြူစီမံကိန်းကြီးမှ တစ်ဆင့်တောင်အာရှ၊ အနောက်အာရှနှင့် အာဖရိကမှ တင်သွင်းမည့် ကုန်ပစ္စည်း များကို တရုတ်ပြည်မကြီးသို့ စင်္ကြံလမ်းကြောင်း အသုံးပြုပြီး သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းဖြင့် အချိန်နှင့်ကုန်ကျစရိတ်များ အထူး သက်သာစေမှာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ကျောက်ဖြူရေနက်ဆိပ်ကမ်း စီမံကိန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးသော နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ ရေနက်ဆိပ်ကမ်းအဖြစ် ဂုဏ်ယူဝင့်ကြားစွာ ရပ်တည်လာ မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကျောက်ဖြူအထူး စီးပွားရေးဇုန်တွင် ပါဝင်သည့် ရေနက်ဆိပ်ကမ်းစီမံကိန်း တည်ဆောက်မှုနှင့်အတူ စက်မှုဥယျာဉ် စီမံကိန်းကိုပါ ဆက်လက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကျောက်ဖြူအထူးစီးပွားရေးဇုန် ရေနက်ဆိပ်ကမ်း စီမံကိန်းနှင့် စက်မှုဥယျာဉ်စီမံကိန်း စတင်အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပါက ဒေသခံပြည်သူများအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း များစွာရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ နှင့် တရုတ်နိုင်ငံအကြား ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုအပါအဝင် ကဏ္ဍပေါင်းစုံတွင် ပိုမိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး နှစ်နိုင်ငံ ပြည်သူများအကြား ကုန်သွယ်၊ စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်၍ အေးချမ်းသာယာစွာဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် နိုင်ကြရန် ဆန္ဒပြုကြောင်း ပြောကြားသည်။

ဆက်လက်၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံးဝန်ကြီးဌာန(၁)၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် မြန်မာအထူး စီးပွားရေးဇုန်ဆိုင်ရာ ဗဟိုလုပ်ငန်းအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဦးအောင်နိုင်ဦး၊ CITIC Group ဥက္ကဋ္ဌနှင့် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတ နိုင်ငံသံရုံး သံရုံးယာယီတာဝန်ခံတို့မှ အသီးသီး အမှာစကား ပြောကြားခဲ့ကြသည်။

ထို့နောက် ကျောက်ဖြူအထူးစီးပွားရေးဇုန်တွင် ရေနက်ဆိပ်ကမ်း စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့် သဘောတူစာချုပ် (Concession Agreement) ကို ဖြည့်စွက်သည့် နောက်ဆက်တွဲစာချုပ် (Addendum) ကို ကျောက်ဖြူအထူးစီးပွားရေးဇုန် စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ၊ ဦးကျော်ရွှေထွန်းနှင့် ကျောက်ဖြူ အထူး စီးပွားရေးဇုန်ရေနက်ဆိပ်ကမ်း ကုမ္ပဏီလီမိတက် ဒါရိုက်တာ၊ Mr. Liang Chuanxin တို့က လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း အခမ်းအနားအပြီးတွင် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့ရုံး ဝန်ကြီးဌာန(၁)၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် Mr. Liang Chuanxin တို့က သတင်းမီဒီယာများနှင့်တွေ့ဆုံ၍ စီမံကိန်းဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့နောက် လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း အထိမ်းအမှတ် ဂုဏ်ပြုညစာစားပွဲ အခမ်းအနားကို ကျင်းပ ခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။ Source: <https://www.commerce.gov.mm/my/article/>

သွင်းကုန်လိုင်စင် လျှောက်ထားခြင်းမပြုမီ အကောက်ခွန်ကုန်လှောင်ရုံတွင် ထည့်သွင်းသိုလှောင်ခွင့်ပြုသည့် ကုန်စည်များစာရင်း အသိပေးကြေညာခြင်း

အကောက်ခွန်ကုန်လှောင်ရုံသို့ ထည့်သွင်းမည့်ကုန်ပစ္စည်းများအပါအဝင် ပြည်ပမှကုန်ပစ္စည်းတင်သွင်းမှု အားလုံး အတွက် ဆိပ်ကမ်းသို့မရောက်မီ သွင်းကုန်လိုင်စင်ရရှိပြီးမှ တင်သွင်းခွင့် ပြုမည်ဖြစ်ကြောင်း ကုန်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန၏ ပို့ကုန်၊ သွင်းကုန်နှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းလွှာ (၇/၂၀၂၃)ဖြင့် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ကုန်သည်လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် နိုင်ငံတကာဈေးလျော့ကျသည့်အချိန်တွင် ဝယ်ယူစုဆောင်း သိုလှောင်၍ ပြည်တွင်း သို့ တင်သွင်းခြင်း သို့မဟုတ် ပြန်လည်တင်ပို့ခြင်း၊ ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းအတွက် လိုအပ်သော ကုန်ပစ္စည်းများကို လိုအပ်သည့်အချိန်တွင် တင်သွင်းသိုလှောင်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေလွယ်ကူစေရန် ရည်ရွယ်၍ အောက်ဖော်ပြ ပါ ကုန်စည်များကို သွင်းကုန်လိုင်စင်ကြိုတင်ရယူရန်မလိုဘဲ အကောက်ခွန်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအတိုင်း အကောက်ခွန် ကုန်လှောင်ရုံသို့ ဤသတင်းလွှာ ထုတ်ပြန်သည့်နေ့ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၁ ရက်မှ စတင်၍ ထည့်သွင်းသိုလှောင်နိုင်ကြောင်း အသိပေးကြေညာအပ်ပါသည်-

- (က) ဆေးနှင့် ဆေးအထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ
- (ခ) စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ (မျိုးစေ့၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေး)
- (ဂ) တိရစ္ဆာန်သုံးဆေးဝါးများ
- (ဃ) စက်ဆီ၊ ချောဆီနှင့် အခြားစက်မှုသုံးဆီများ
- (င) ထုပ်ပိုးပစ္စည်းများ
- (စ) လျှပ်စစ်သုံးယာဉ်အမျိုးမျိုး
- (ဆ) စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၃၁/၂၀၂၃ ၏ အပိုဒ် (၁) (၄) ပါ ပစ္စည်းများ (ဘက်ထရီလျှပ်စစ်သုံးယာဉ်များ၏ ဆက်စပ်ပစ္စည်းများနှင့် အပိုပစ္စည်းများ)
- (ဇ) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသုံးကုန်ကြမ်းများ
- (ဈ) ဆေးဝါးကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများနှင့် ပရဆေးကုန်ကြမ်းများ
- (ည) စက်မှုကုန်ကြမ်းများ (ပလတ်စတစ်ကော်စော၊ ပလတ်စတစ်ကုန်ကြမ်းများ အပါအဝင်)
- (ဋ) စက်မှုကုန်ကြမ်း ဓာတုပစ္စည်းများ
- (ဌ) စားသောက်ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ (စားသောက်ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများအတွက် ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်သည့် ကုန်ကြမ်းနှင့် မလုံလောက်သဖြင့် ပြည်ပမှတင်သွင်းမှုကို အခြေခံသော စားသောက်ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ
- (ဍ) CMP စနစ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော ကုန်ကြမ်းပစ္စည်း၊ ထုပ်ပိုးပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်မှုအတွက် လိုအပ်သော ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ
- (ဎ) ပြည်တွင်းစက်မှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သည့်စက်ပစ္စည်းများ

အကောက်ခွန်ကုန်လှောင်ရုံသို့ ထည့်သွင်းသိုလှောင်နိုင်မည့် ကုန်စည်အမျိုးအစား အုပ်စုများကို လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်၊ ဖြည့်စွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

Source: https://www.commerce.gov.mm/sites/default/files/documents/2023/12/Bulletin%2016-2023_0.pdf

အထူးဆောင်းပါးများ

၂၀၂၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလနှင့် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ပဲစင်းငုံ(ခွဲခြမ်း)တန်ချိန် ၄ သိန်းနှင့် မတ်ပဲ (ခွဲခြမ်း) တန်ချိန် တစ်သန်းအား အိန္ဒိယဝယ်ယူသွားမည်

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် လာမည့် ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ပဲစင်းငုံ(ခွဲခြမ်း)တန်ချိန် ၄ သိန်းကိုလည်းကောင်း ဖေဖော်ဝါရီလတွင် မတ်ပဲ(ခွဲခြမ်း)တန်ချိန် တစ်သန်းကိုလည်းကောင်း တင်သွင်းသွားမည်ဖြစ်ပြီး၊ ပြည်တွင်း၌ ၎င်းပဲ အမျိုးအစား များ၏ ဈေးနှုန်းများမြင့်တက်လာမှုကို ထိန်းချုပ်နိုင်ရန် ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အိန္ဒိယအစိုးရ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦး က Economic Times သတင်းစာသို့ ပြောကြားခဲ့သည်။

အိန္ဒိယအနေဖြင့် ပဲစိုက်ဧကများကျဆင်းပြီး၊ ယခင်နှစ်ကထက် ပဲမျိုးစုံထုတ်လုပ်မှုကျဆင်းဖွယ်ရှိကြောင်း ခန့်မှန်းထား သည့်အတွက် ယခုအခါတွင် ပဲများကို ပြည်ပမှတင်သွင်းလျက်ရှိသည်။ ယခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် အဆိုပါပဲများကို သိုလှောင်၍ ဈေးတင်ရောင်းချခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်နှင့် စားသုံးသူများ ဈေးနှုန်းသင့်တင့်စွာဖြင့် ဝယ်ယူရရှိနိုင်ရန်ရည်ရွယ်၍ အစိုးရက ပဲလက်ကျန်သိုလှောင်ထားရှိမှုပမာဏကို ကန့်သတ်ထိန်းချုပ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါကန့်သတ်ချက်သည် အောက်တိုဘာလ ၃၀ ရက် နေ့တွင် သက်တမ်းကုန်ဆုံးသွားသည့်အတွက် ဒီဇင်ဘာလကုန်အထိ ထပ်မံ၍ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာလ(၅)ရက်နေ့က မတ်ပဲ၏ အိန္ဒိယနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံး ပျမ်းမျှလက်လီဈေးမှာ ၁ ကွင်တယ်(၁၀၀ ကီလိုဂရမ်)လျှင် ရူပီး ၁၁၁၉၈ ဒသမ ၀၉ ရှိပြီး၊ ယခင်နှစ်က ရူပီး ၉၆၂၇ ဒသမ ၄၈ သာရှိခဲ့ကြောင်း အစိုးရအချက်အလက်များအရ သိရသည်။ ပဲမျိုးစုံလက်လီဈေးဖေါင်းပွမှုသည် အောက်တိုဘာလတွင် ၁၈ ဒသမ ၇၉ ရာခိုင်နှုန်းသို့မြင့်တက်ခဲ့ပြီး၊ အဓိကအားဖြင့် ပဲစင်းငုံ (၄၀ ဒသမ ၉၄ ရာခိုင်နှုန်း)၊ ကုလားပဲ(၁၁ ဒသမ ၀၆ ရာခိုင်နှုန်း)နှင့် ပဲတီစိမ်း(၁၂ ဒသမ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်း)တို့က ဈေးဖေါင်းပွမှု အမြင့်ဆုံးပဲများဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။ ပဲစင်းငုံဈေးဖေါင်းပွမှုနှုန်းသည် စက်တင်ဘာလကထက် ၃၇ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်း မြင့်တက်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ အစိုးရအနေဖြင့် မတ်လအတွင်းက ပဲစင်းငုံအပေါ် သွင်းကုန်ခွန်ဖယ်ရှားခဲ့ပြီး အာဖရိကနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတို့မှ တိုးမြှင့်တင်သွင်းခဲ့သည့်ကြားက ယင်းကဲ့သို့ဈေးနှုန်းများမြင့်တက်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

အဆိုပါအခြေအနေအား ပိုမိုဆိုးရွားစေသည့်အချက်မှာ ခါရစ်(မိုးရာသီ)တွင် ပဲစင်းငုံစိုက်ဧကများကျဆင်းပြီး ထုတ်လုပ်မှု ကျဆင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်အပြန်အလှန်အားဖြင့် လွန်ခဲ့သောလအနည်းငယ်က စားနပ်ရိက္ခာဈေးနှုန်းများကို မြင့်တက် စေခဲ့သည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ စက်တင် ဘာလ ၂၉ ရက်က ပဲစင်းငုံစိုက်ဧရိယာ ဟက်တာ ၄ ဒသမ ၆၁ သန်းရှိခဲ့ပြီး၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ် ကာလတူတွင် ဟက်တာ ၄ ဒသမ ၃၉ သန်းသို့ ကျဆင်းခဲ့ကြောင်း အစိုးရအချက်အလက်များက ဖော်ပြထားသည်။

အိန္ဒိယစိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ၂၀၂၃-၂၄ ခုနှစ် ခါရစ်ရာသီ သီးနှံအထွက် ပထမအကြိမ် ကြိုတင်ခန့်မှန်းချက်အရ ပဲစင်းငုံအထွက်ကို ယခင်နှစ်နှင့်အလားတူတန်ချိန် ၃ ဒသမ ၄၂ သန်းထွက်ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည်။ ယခုနှစ် မတ်ပဲစိုက်ဧကမှာ ဟက်တာ ၃ ဒသမ ၀၇ သန်းရှိကာ ယခင်နှစ်က ဟက်တာ ၃ ဒသမ ၁၀ သန်းရှိခဲ့သည့်အတွက် ကျဆင်းခဲ့ ကြောင်းတွေ့ရသည်။

ပဲစင်းငုံ(ခွဲခြမ်း)ကို အိန္ဒိယနိုင်ငံဒေသအစိတ်အပိုင်းအများအပြားတွင် စားသုံးကြသည့်အတွက် တစ်နှစ်လျှင် တန်ချိန် ၄၅ သိန်း(၄ ဒသမ ၅ သန်း) လိုအပ်ကြောင်း အိန္ဒိယပဲမျိုးစုံနှင့် သီးနှံအသင်းဥက္ကဋ္ဌ Bimal Kothari က ပြောကြားခဲ့သည်။ ယခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ပဲစင်းငုံဈေးနှုန်း ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါး မြင့်တက်ခဲ့သည့်အတွက် ပဲမျိုးစုံဈေးဖေါင်းပွမှုဆက်လက်အရှိန်မြင့်တက် နိုင်သည်ဟု ကျွမ်းကျင်သူများက ထောက်ပြကြသည်။ ပဲစင်းငုံကို လက်လီဈေးကွက်တွင် ၀ ဒသမ ၈ ရာခိုင်နှုန်းပိုမိုဝယ်ယူကြ ကြောင်း သိရသည်။ လက်ကားဈေးကွက်တွင် ပဲစင်းငုံ(ခွဲခြမ်း)ဈေးနှုန်းမှာ ၁ ကီလိုဂရမ်လျှင် ရူပီး ၈၇ မှ ၉၀ အတွင်းရှိသည်။

ပြည်ပမှ တင်သွင်းထားသော ပဲများဈေးကွက်အတွင်းဝင်ရောက်လာပါက ယခုကဲ့သို့ပဲဈေးနှုန်း ရုတ်တရက်မြင့်တက် ခြင်းမျိုးမရှိနိုင်တော့ဟု ခန့်မှန်းရကြောင်း၊ လာမည့်နှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ တင်သွင်းထားသော ပဲစင်းငုံများသည် အိန္ဒိယသို့ရောက်ရှိလာမည်ဖြစ်ကြောင်း Kothari က ဖြည့်စွက်ပြောကြားခဲ့သည်။

ဘာရိုဒါဘဏ်(The Bank of Baroda)မှ ၂၀၂၃-၂၀၂၄ ခုနှစ် ခါရစ်သီးနှံများထွက်ရှိမှု ကြိုတင်ခန့်မှန်းချက် အစီရင်ခံစာအရ မတ်ပဲ(ခွဲခြမ်း) ထုတ်လုပ်မှုမှာ ယခင်နှစ်နှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ကျဆင်းဖွယ်ရှိကြောင်းနှင့် ယခင်ဘဏ္ဍာနှစ်က တန်ချိန် ၁ ဒသမ ၇၇ သန်းရှိပြီး၊ ယခုဘဏ္ဍာနှစ်တွင် တန်ချိန် ၁ ဒသမ ၅ သန်းမှ ၁ ဒသမ ၆ သန်းသာရှိမည်ဟု ၎င်းက ခန့်မှန်း ထားသည်။

သုံးသပ်တင်ပြချက်

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် မြန်မာနိုင်ငံမှ ပဲမျိုးစုံအဓိကတင်သွင်းရာဈေးကွက်ဖြစ်ပြီး ပဲစင်းငုံနှင့်မတ်ပဲတို့ကို အများဆုံးဝယ်ယူ တင်သွင်းလျက်ရှိသည်။ ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလနှင့် ဖေဖော်ဝါရီလများတွင် အဆိုပါပဲများကို တန်ချိန် ၁ သန်းအထိ မြန်မာနိုင်ငံမှ

ဝယ်ယူတင်သွင်းသွားရန် ပြင်ဆင်လျက်ရှိသည့်အပေါ်သိရှိပြီး၊ လိုအပ်သလိုကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လေ့လာသုံးသပ်တင်ပြလိုက်ရပါသည်။

ရည်ညွှန်းချက်။ The Economic Times သတင်းဌာန၊ “India to import tur, urad from Myanmar in January-February”၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်။ (ကောင်းထွင်အောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး၊ ကော်လံကတ္တားမြို့)

[https://myantrade.gov.mm/article/STP\(Ygn\)_13122023_12:05](https://myantrade.gov.mm/article/STP(Ygn)_13122023_12:05)

ယူအေအီးနိုင်ငံ၊ ဒူဘိုင်းစီးပွားရေးနှင့်ခရီးသွားလာရေးဌာနမှ ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် 'Dubai Unified Licence' လုပ်ငန်းကို စတင်ဆောင်ရွက်

ဒူဘိုင်းစီးပွားရေးနှင့်ခရီးသွားလာရေးဌာန (DET) သည် ဒူဘိုင်းရှိစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကိုရရှိစေရန်ရည်ရွယ်ပြီး ထူးခြားသောစီးပွားရေးဆိုင်ရာ အထောက်အထားတစ်ခုဖြစ်သည့် 'Dubai Unified Licence' (DUL) ကို အစပျိုးဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။

ဒူဘိုင်းဒေသအတွင်း သို့မဟုတ် အခမဲ့ဇုန်လိုင်စင်များဖြင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်နေသည့် ဒူဘိုင်းရှိ လက်ရှိနှင့်အသစ် တည်ထောင်ထားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အဆိုပါလိုင်စင်ထုတ်ပေးနေသည့် DUL ၏ပဏာမခြေလှမ်းသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာများအား တစ်စုတစ်စည်းတည်း ဒစ်ဂျစ်တယ်လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်နိုင်စေရန်အတွက် ဒူဘိုင်းစီးပွားရေး အခမဲ့ဇုန်များကောင်စီနှင့်ပူးပေါင်း၍ ဒူဘိုင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းစုများနှင့် ၎င်း၏စီးပွားရေးအခမဲ့ဇုန်များအားလုံးကို အချက် အလက်များအားစီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ လုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ခြင်းနှင့်မျှဝေခြင်းတို့အတွက် တစ်ခုတည်းသောလမ်းကြောင်းအဖြစ် ယုံကြည် စိတ်ချရသော ဒစ်ဂျစ်တယ်သတင်းအချက်အလက်အရင်းမြစ်တစ်ခုအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးသည်။

အဆိုပါပဏာမခြေလှမ်းသည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အကောင်းဆုံးအလေ့အကျင့်များနှင့်အညီ ဒူဘိုင်း၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း စဉ်များကို စံချိန်စံညွှန်းဖြစ်စေရန်နှင့် လုပ်ငန်းလွယ်ကူချောမွေ့စေရန်ရည်ရွယ်ပြီး လိုင်စင်အသေးစိတ်အချက်အလက် များနှင့် အချက်အလက်များအပါအဝင် ကုမ္ပဏီမှတ်တမ်းများကို မှတ်ပုံတင်ခြင်းအထိ တစ်သမတ်တည်းလုပ်ငန်းစဉ်များအား ဆောင်ရွက် နိုင်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဒူဘိုင်းရှိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လုပ်ငန်းစတင်ခြင်းနှင့်လည်ပတ်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ရိုးရှင်း လွယ်ကူစေခြင်းဖြင့် 'Dubai Unified Licence' သည် လုပ်ငန်းထိရောက်မှုကို မြှင့်တင်စေနိုင်ပြီး ကုမ္ပဏီများ၏လုပ်ငန်းများကို စတင်ထူထောင်ရန်နှင့်စီမံခန့်ခွဲရန်အတွက် လိုအပ်သည့်အချိန်ကာလများကို လျော့ကျစေပါသည်။ ဤကဲ့သို့ရိုးရှင်းသော လုပ်ငန်းစဉ်များသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် အဆင်ပြေသော ဦးတည်ရာနေရာတစ်ခုအဖြစ် ဒူဘိုင်း၏ ယှဉ်ပြိုင် နိုင်စွမ်းကို အားကောင်းစေခဲ့သည်။ ဤထိထိရောက်ရောက်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များသည် နိုင်ငံတကာရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ များနှင့် အနှောင့်အယှက်ကင်းသော စီးပွားရေးပတ်ဝန်းကျင်ကို ရှာဖွေနေကြသည့် စွန့်ခွဲ တီထွင်လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ကြသူများ အတွက်လည်း အထူးဆွဲဆောင်မှုရှိပြီး ဒူဘိုင်း၏အသွင်သဏ္ဍာန်ကို ပိုမိုခိုင်မာစေကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

ထို့ပြင်အဆိုပါလုပ်ငန်းစဉ်များအား ပေါင်းစည်းထားသည့်ဒစ်ဂျစ်တယ်လမ်းကြောင်းသည် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အချက် အလက်များကို ပိုမိုပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် လွယ်ကူစွာဝင်ရောက်နိုင်စေနိုင်ပြီး၊ ဒူဘိုင်း၏ပုံရိပ်အသွင်သဏ္ဍာန်ကို ပိုမိုအားကောင်း စေကာ တက်ကြွပြီးယုံကြည်စိတ်ချရသည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရာနေရာတစ်ခုအဖြစ် မြှင့်တင်ပေးပါသည်။ အဆိုပါအင်္ဂါရပ်များသည် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးဇာတ်ခုံတွင် ဒူဘိုင်း၏ရပ်တည်ချက်ကို ပိုမိုထင်ရှားအားကောင်းစေပြီး၊ စီးပွားရေးနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းရှိ ထိပ်တန်းမြို့သုံးမြို့အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခံရစေရန်ရည်ရွယ်ထားသည့် ၎င်း၏ဦးတည်ချက်ဆန္ဒနှင့် လိုက်လျော ညီထွေဖြစ်စေသည်။

ပဏာမခြေလှမ်း၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအနေဖြင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်လိုသူများသည် ၎င်းတို့၏ ထူးခြားသော ဒစ်ဂျစ်တယ်အထောက်အထားများကိုရရှိရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များထံမှ စေ့စပ်စစ်ဆေးခြင်း၊ အတည်ပြုခြင်းနှင့် စိစစ်ခြင်း များပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ DET သည် လက်ရှိအချိန်အထိ ဒူဘိုင်းဒေသနှင့် စီးပွားရေးအခမဲ့ဇုန်များတွင် ကုမ္ပဏီပေါင်း ၅၀,၀၀၀ ကျော်ကို မှတ်ပုံတင်ထားပေးပြီး လာမည့်ကာလတွင်လည်း လိုင်စင်ထပ်မံထုတ်ပေးရန် အစီအစဉ်များ ချမှတ် ထားရှိသည်။

DET သည် DUL ၏ပဏာမခြေလှမ်းကို ချောမွေ့သေချာစွာအကောင်အထည်ဖော်နိုင်စေရန်အတွက် ဒူဘိုင်းစီးပွားရေး အခမဲ့ဇုန်များကောင်စီနှင့် အနီးကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဤသို့သောပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည် ဒူဘိုင်းရှိ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ အဆင်ပြေချောမွေ့စေရန်နှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု တိကျသေချာစေမည့် ဤအစီအစဉ်၏ မတူကွဲပြားသော ကဏ္ဍများကို ပေါင်းစပ်မှုများပြုလုပ်ရာတွင် အရေးကြီးသော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုဖြစ်ပြီး DUL သည် အစိုးရ အဖွဲ့အစည်း

များ၊ ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများနှင့် အများပြည်သူတို့၏ကုမ္ပဏီများမှ အချက်အလက်များကို လွယ်ကူစွာဝင်ရောက် ကြည့်ရှုနိုင် စေရန် ဆောင်ရွက်ထားပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ဒုတိယအဆင့်သို့ သို့မဟုတ် စီးပွားရေးအခမဲ့ဇုန်အာဏာပိုင်များအတွက် သီးခြားလိုင်စင်နံပါတ်တစ်ခုဖြင့် ခွဲဝေချထားပေးကာ၊ လုပ်ငန်းထိရောက်စေမှု၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် တာဝန်ခံမှုတို့ကို မြှင့်တင် ပေးထားပါသည်။ ဒစ်ဂျစ်တယ်သို့လှောင်မှုနှင့် သဘောတူညီချက်စွမ်းရည်ဖြင့် DUL သည် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများကြားတွင် တစ်ခဏအတွင်းအချက်အလက် မျှဝေမှုများကို လုပ်ဆောင်ပေးသည့်အပြင် DUL သည် အမျိုးသား AML/ CFT မဟာဗျူဟာတွင် ဖော်ပြထားသော လိုက်နာမှုမူဘောင်ကို အားပြည့်ပေးကာ ယူအေအီးနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ္ဍာရေးစနစ်၏ ခိုင်မာမှုကို အာမခံစေမည်ဖြစ်သည်။

'Dubai Unified Licence' သည် သုံးစွဲသူများအတွက် အဓိကအင်္ဂါရပ်များနှင့် အကျိုးကျေးဇူးများစွာကို ကမ်းလှမ်းထား သည်။ ဒစ်ဂျစ်တယ်သို့လှောင်မှုများတွင် ထည့်သွင်းထားသော အတည်ပြုထားသည့် DUL အချက်အလက်များကို ဝင်ရောက် ကြည့်ရှုနိုင်ပြီး အပြန်အလှန်တုံ့ပြန်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် လုပ်ငန်းစိစစ်နိုင်ပြီးလုပ်ငန်းစဉ်များကို ချောမွေ့စေသည်။ ကန့်ကွက် ရန်မရှိကြောင်းလက်မှတ်(NOC)များထုတ်ပေးခြင်းနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွင့်ပြုမိန့်များကို တစ်စုတစ်စည်းတည်း နှင့် လွယ်ကူချောမွေ့သောလုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် ရိုးရှင်းလွယ်ကူစွာရရှိစေမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် DUL သည် လက်ရှိစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ၏ လုပ်ငန်းရာဇဝင်များအကြောင်းကိုလည်း တစ်စုတစ်စည်းတည်းအတည်ပြုထားပြီးသည့် အချက်အလက်များ တွင်ကြည့်ရှုစေနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ယူအေအီးနိုင်ငံတွင် လည်ပတ်နေသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအကြောင်း အသေးစိတ် အချက် အလက်များကို ရှာဖွေနေသည့် အလားအလာရှိသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များအတွက် အားသာချက်များစွာ ရရှိစေမည်ဖြစ် သည်။ DUL သည် ဒုတိယအခြေစိုက်ကုမ္ပဏီများအတွက် သက်ဆိုင်ရာဘဏ်စာရင်းများဖွင့်လှစ်ရာတွင်လည်း အဆင်ပြေလွယ်ကူ ချောမွေ့စေရန်ရည်ရွယ်ကာ ပိုမိုကောင်းမွန်ပြီးအသုံးပြုရလွယ်ကူစေမှုနှင့် ထိထိရောက်ရောက်ရှိစေရန် အတွက်ကိုလည်း ရည်ရွယ်ဆောင်ရွက်ထားသည်။

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် သမားရိုးကျကုန်သွယ်မှုလိုင်စင်လက်မှတ်များအား တင်ပြမည့်အစား ၎င်းတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှု များ၊ Website များနှင့် ဆိုရှယ်မီဒီယာအကောင့်များတွင် ၎င်းတို့၏ထူးခြားသော DUL QR ကုဒ်ကို အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ QR Code အား အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ၊ ကုန်စည်တင်သွင်းသူများနှင့် လုပ်ငန်းဖောက်သည် များက ကုမ္ပဏီနှင့်ပတ်သက်သည့်အချက်အလက်များကို Scan ဖတ်ရယူနိုင်စေမည်ဖြစ်ပြီး လက်ရှိအနေအထားတွင် အခမဲ့ဇုန် များ အပါအဝင် ဒုတိယအဆင့်ရှိ လက်ရှိစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအသစ်များသည် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အချက်အလက်များကို လျှောက်ထားတင်ပြခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များပြီးဆုံးပါက ထူးခြားသော 'Dubai Unified Licence' နံပါတ်နှင့် ဆက်စပ် QR ကုဒ်များကို လက်ခံရရှိမည်ဖြစ်သည်။

DET ၏ဒုတိယစီးပွားရေးလိုင်စင်ကော်ပိုရေးရှင်းဌာနမှ DUL စနစ်၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နှင့်ကြီးကြပ်မှုများကို စီမံဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပြီး ဒုတိယစီးပွားရေးအခမဲ့ဇုန်များကောင်စီသည် မွမ်းမံထားသော လိုင်စင် အချက်အလက်များနှင့် ဆက်သွယ်ရန်အချက် အလက်များကို စုဆောင်းရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာလိုင်စင်ကိုင်ဆောင်သူများနှင့် ပုံမှန်ဆက်သွယ်နိုင်ရန် အခမဲ့ဇုန်တစ်ခုချင်းစီနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

Source: Emirates News Agency, (နန္ဒာစိုးမြင့်၊ စီးပွားရေးသံမှူး၊ နယူးဒေလီမြို့)

Source: [https://myantrade.gov.mm/article/STP\(Ygn\)_13122023_15:30](https://myantrade.gov.mm/article/STP(Ygn)_13122023_15:30)

ကုန်သွယ်မှုအခြေအနေ

၂၀၂၃၊ ဒီဇင်ဘာလ အဓိကပို့ကုန်(၁၀) မျိုး/အဓိကသွင်းကုန်(၁၀)မျိုး

တန်ဖိုး

စဉ်	ပစ္စည်း(ပို့ကုန်)	ရေတွက်ပုံ	အရေအတွက်	တန်ဖိုး	စဉ်	ပစ္စည်း(သွင်းကုန်)	တန်ဖိုး
1	ချုပ်ပြီးအထည်	ခုရေ	53,308,150.357	309.731	1	ရေနံထွက်ပစ္စည်းများ	397.571
2	သဘာဝဓာတ်ငွေ့	kg	27,883,157.150	246.678	2	ချည်ထည်များ	78.793
3	ဆန်	မတန်	113,321.570	63.692	3	စားအုန်းဆီ	58.402
4	မတ်ပဲ	မတန်	61,972.841	59.985	4	ဓာတ်မြေဩဇာများ	52.159
5	ငါး	မတန်	38,073.585	41.298	5	သံနှင့်သံမဏိဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ	39.336
6	ဆန်ကွဲ	မတန်	94,824.750	41.283	6	ပလတ်စတစ်ကုန်ကြမ်း ပစ္စည်းများ	32.925
7	နမ်း	မတန်	16,738.465	25.092	7	ဆေးဝါးပစ္စည်းများ	32.705
8	ရော်ဘာစိမ်း	မတန်	15,654.860	20.970	8	စက်နှင့်စက်ပစ္စည်းများ	25.108
9	ပဲတီစိမ်း	မတန်	26,648.183	18.135	9	လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးရေးနှင့် တပ်ဆင်ရေးပစ္စည်းများ	23.929
10	ပြောင်း	မတန်	31,967.740	7.919	10	ဓာတုဗေဒပစ္စည်းများ	22.921

Source: tradedata

ပြည်ပပို့ကုန်/သွင်းကုန် အုပ်စုအလိုက် ကာလတူနှိုင်းယှဉ်ချက်

တန်ဖိုး-ကန်ဒေါ်လာသန်းပေါင်း

စဉ်	ပို့ကုန်အုပ်စု	၂၀၂၃ - ၂၀၂၄ (၂၉-၁၂-၂၀၂၃)ထိ (ယာယီ)	၂၀၂၂-၂၀၂၃ (၂၉-၁၂-၂၀၂၃) ထိ	တိုး/လျော့	စဉ်	သွင်းကုန်အုပ်စု	၂၀၂၃ - ၂၀၂၄ (၂၉-၁၂-၂၀၂၃)ထိ (ယာယီ)	၂၀၂၂-၂၀၂၃ (၂၉-၁၂-၂၀၂၃) ထိ	တိုး/လျော့
၁	လယ်ယာထွက် ပစ္စည်း	2313.903	2688.075	-374.172	၁	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကုန်ပစ္စည်း	2572.433	2657.659	-85.226
၂	တိရစ္ဆာန်ထွက်	5.831	18.781	-12.950	၂	လုပ်ငန်းသုံး ကုန်ကြမ်းပစ္စည်း	5817.001	6095.704	-278.713
၃	ရေထွက်	506.593	546.144	-39.551	၃	လူသုံးကုန်ပစ္စည်း	1951.953	2238.336	-286.383
၄	သတ္တုတွင်းထွက်	206.803	222.249	-15.446	၄	CMP	1695.782	1932.104	-236.322
၅	သစ်တောထွက်	49.088	117.908	-68.820					
၆	စက်မှုကုန်ချော	6839.945	8569.685	-1729.740					
၇	အခြား	762.583	360.452	402.131					
	စုစုပေါင်း	10684.746	12523.294	-1838.548		စုစုပေါင်း	12037.169	12923.803	-886.634

Source: commerce

ကုန်စည်ခိုင် ဈေးနှုန်းများ

၂၀၂၃၊ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း မြို့နယ်အလိုက် ဆန်ဈေးနှုန်း (အိတ်/ကျပ်)(၂.၁.၂၀၂၄) ထိ

မြို့နယ်	ဆန်ကြမ်းထိပ်စဟောင်း	ပေါ်ဆန်း
ဖျာပုံ	-	100000-110000
မြောင်းမြ	71000-72000	100000-115000
ဒေးဒရဲ	71000-72000	100000-105000
ဝါးခယ်မ	71000-72000	99000-105000
ဘိုကလေး	70000-71000	100000-105000
မော်လမြိုင်ကျွန်း	71000-72000	99000-105000
လပွတ္တာ	-	99000-105000
ကျိုက်လတ်	71000-72000	99000-100000
ဘုရင့်နောင်	71000-72000	125000-130000 (ရွှေဘို)

Source: MRF

၂၀၂၃ ခု ခုနှစ် ခုနှစ် အပတ်စဉ် ရော်ဘာဈေးနှုန်း (တန်/ ဒေါ်လာ)

No	Date	RSS-1	RSS-2	RSS-3	RSS-4	RSS-5
1	4.12.2023	1400-1450	1350-1400	1300-1350	1250-1300	1200-1250
2	11.12.2023	1375-1425	1325-1375	1275-1325	1225-1275	1175-1225
3	18.12.2023	140-1450	1350-1400	1300-1350	1250-1300	1200-1250
4	26.12.2023	1450-1400	1400-1450	1350-1400	1300-1350	1250-1300

Source: MRPPA

၂၀၂၃ ခု ခုနှစ် အတွင်းဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ကမ္ဘာ့ငွေဈေး(ဒေါ်လာ)

No	Date	Dollar	
		နံနက်	ညနေ
1	1.12.2023	3440-3450	3450-3460
2	4.12.2023	3500-3510	3500-3510
3	5.12.2023	3470-3480	3460-3470
4	6.12.2023	3540-3550	3550-3560
5	8.12.2023	3560-3580	3540-3560
6	11.12.2023	3510-3520	3525-3530
7	12.12.2023	3530-3540	3540-3545
8	13.12.2023	3545-3555	3550-3560
9	14.12.2023	3540-3550	3530-3540
10	15.12.2023	3520-3525	3520-3525
11	18.12.2023	3495-3500	3480-3500
12	19.12.2023	3500-3510	3495-3505
13	20.12.2023	3485-3495	3485-3490
14	21.12.2023	3485-3495	3480-3490
15	22.12.2023	3470-3480	3470-3480
16	26.12.2023	3470-3475	3470-3475
17	27.12.2023	3460-3465	3455-3460
18	28.12.2023	3460-3465	3465-3470
19	29.12.2023	3455-3460	3455-3460

Source: e trade Myanmar

၂၀၂၃ ဒီဇင်ဘာလအတွင်းနေ့စဉ်ဖြစ်ပေါ်နေသော ဆန်တစ်အိတ်ဈေးနှုန်း (ကျပ်)

စဉ်	ရက်စွဲ	ပေါ်ဆန်း(နယ်စုံ)(သစ်)			ခွံနီ(ရှယ်)(သစ်)			ညွှန်မထ			ငစိန်(သစ်)		
		ထိပ်စ	လတ်စ	အောက်စ	ထိပ်စ	လတ်စ	အောက်စ	ထိပ်စ	လတ်စ	အောက်စ	ထိပ်စ	လတ်စ	အောက်စ
1	1.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	69000	67000	66000	66000	65000	64000
2	4.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	69000	67000	66000	66000	65000	64000
3	5.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	69000	67000	66000	66000	65000	64000
4	6.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	69000	67000	66000	66000	65000	64000
5	8.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	69000	67000	66000	66000	65000	64000
6	11.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	69000	68000	67000	67000	66000	65000
7	12.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	69000	68000	67000	67000	66000	65000
8	13.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	69000	68000	67000	67000	66000	65000
9	14.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	69000	68000	67000	67000	66000	65000
10	15.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	69000	68000	67000	67000	66000	65000
11	18.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	69000	69000	68000	67000	66000	65000
12	19.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	69500	69000	68000	67000	66000	65000
13	20.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	69500	69000	68000	67000	66000	65000
14	21.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	69500	69000	68000	67000	66000	65000
15	22.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	70000	69500	69000	67000	66000	65000
16	26.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	70000	69500	69000	67000	66000	65000
17	27.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	72000	71000	70000	67000	66000	65000
18	28.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	72000	71000	70000	68000	67000	66000
19	29.12.2023	100000	100000	100000	-	-	-	72000	71000	70000	68000	67000	66000

Source: Myanmar Rice

၂၀၂၃ ဒီဇင်ဘာလ အတွင်းဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံ တရားဝင်ငွေကြေးဈေးကွက်

No	Date	Dollar	ThaiBaht	Chinese yuan	Singapore Dollar	Indian Rupee	Japanese Yen
		USD	THB	CNY	SGD	INR	JPY
1	1.12.2023	2100.0	59.769	294.06	1570.6	25.195	1419.3
2	4.12.2023	2100.0	60.112	294.23	1572.4	25.197	1429.3
3	5.12.2023	2100.0	59.558	293.92	1568.5	25.186	1429.4
4	6.12.2023	2100.0	59.778	293.35	1566.0	25.199	1426.0
5	8.12.2023	2100.0	59.448	293.20	1568.6	25.186	1455.5
6	11.12.2023	2100.0	58.865	292.46	1562.6	25.184	1436.3
7	12.12.2023	2100.0	58.898	292.60	1564.5	25.187	1443.0
8	13.12.2023	2100.0	58.651	272.28	1562.2	25.183	1440.1
9	14.12.2023	2100.0	59.897	294.34	1578.4	25.202	1481.6
10	15.12.2023	2100.0	60.353	295.62	1580.6	25.285	1482.1
11	18.12.2023	2100.0	60.043	294.46	1578.4	25.31	1476.2
12	19.12.2023	2100.0	60.000	293.99	1570.1	25.243	1452.0
13	20.12.2023	2100.0	60.163	294.27	1579.5	25.249	1463.9
14	21.12.2023	2100.0	60.215	293.80	1579.1	25.218	1466.1
15	22.12.2023	2100.0	60.624	293.92	1584.8	25.244	1476.4
16	26.12.2023	2100.0	60.702	293.86	1586.3	25.248	1474.9
17	27.12.2023	2100.0	61.091	293.84	1588.3	25.197	1472.2
18	28.12.2023	2100.0	61.484	295.30	1595.0	25.233	1490.8
19	29.12.2023	2100.0	61.207	295.39	1590.7	25.242	1482.6

Source: Central Bank of Myanmar

၂၀၂၃ ဒီဇင်ဘာလ ဘုရင့်နောင်ကုန်စည်ခိုင်၏ နေ့စဉ်ပဲမျိုးစုံဈေးနှုန်း (တန်/ကျပ်)

စဉ်	ရက်စွဲ	မတွဲ	ပဲစငှားငုံ	ပဲတိစိမ့်	ပဲတိရေဝါ	ကုလားပဲချစ်လုံးဆက်	ထောပတွဲ
		FAQ/Rc	RC	(ပခုကွဲ)	(ခရမ့်)		
		2023	2023	(သစဉ်)	(ထိပ္ပ)		
1	1.12.2023	2836000	3100000	1531000-1684100	2100100	2856800-2908900	-
2	4.12.2023	2885000	3100000	1531000-1684100	2100100	2856800-2908900	-
3	5.12.2023	2941000	3100000	1531000-1684100	2100100	2856800-2908900	-
4	6.12.2023	2982500	3100000	1531000-1684100	2100100	2856800-2908900	-
5	8.12.2023	2917500	3100000	1531000-1684100	2244400	2856800-2908900	-
6	11.12.2023	2900000	3100000	1531000-1684100	2296500	2856800-2908900	-
7	12.12.2023	2895000	3100000	1632000-1736100	2296500	2856800-2908900	-
			(2024 Crop)				-
8	13.12.2023	2900000	3150000	1632000-1736100	2296500	2856800-2908900	-
9	14.12.2023	2910000	3150000	1632000-1736100	2296500	2856800-2908900	-
10	15.12.2023	2965000	3100000	132000-1788200	2296500	2856800-2908900	-
11	18.12.2023	2970000	3040000	132000-1788200	2296500	2908900-2960300	-
12	19.12.2023	2928000	3005000	132000-1788200	2296500	2908900-2960300	-
13	20.12.2023	2957500	3065000	132000-1788200	2296500	2908900-2960300	-
14	21.12.2023	2965000	3080000	132000-1788200	2296500	2908900-2960300	-
15	22.12.2023	3005500	3175000	132000-1788200	2296500	2908900-2960300	-
16	26.12.2023	2994000	3275000	132000-1788200	2296500	2988500-3043600	-
17	27.12.2023	3000000	3297500	132000-1788200	2296500	3009900-3043600	-
18	28.12.2023	2960000	3280000	132000-1788200	2296500	3009900-3043600	-
19	29.12.2023	2962500	3250000	132000-1788200	2296500	3009900-3043600	-

Source: ဘုရင့်နောင်ကုန်စည်ခိုင်

၂၀၂၃ ဒီဇင်ဘာလ ဘုရင့်နောင်ကုန်စည်ခိုင်၏ နေ့စဉ်ပဲမျိုးစုံဈေးနှုန်း (တန်/ကျပ်)

စဉ်	ရက်စွဲ	ပဲကြီး(ရွှေကျွန်း)	ပဲလွန်းဖြူ(မြစ်ဝကျွန်းပေါ်)	ဘိုကိတ်	ပဲပုပ်(မြစ်ဝကျွန်းပေါ်) (အထွက်တို)	ပြောင်းဆန်
1	1.12.2023	4008100-4335700	1723900-1757600	1886200-1941300	2039300-2094400	643000-655300
2	4.12.2023	4008100-4335700	1754500-1772900	1938200-1990300	2008600-2042300	643000-655300
3	5.12.2023	4008100-4335700	1754500-1772900	1959600-1990300	2008600-2042300	643000-655300
4	6.12.2023	4225500-4335700	1754500-1772900	1990300-2042300	2008600-2042300	643000-655300
5	8.12.2023	4225500-4335700	1815700-1828000	1990300-2042300	2008600-2042300	661400-673600
6	11.12.2023	4225500-4335700	1929000-1950500	2039300-2143400	2039300-2072900	661400-673600
7	12.12.2023	4225500-4335700	1929000-1950500	2192400-2296500	2039300-2072900	661400-673600
8	13.12.2023	4225500-4335700	1929000-1950500	2192400-2296500	2039300-2072900	661400-673600
9	14.12.2023	4225500-4335700	1947400-1990300	2296500-2348500	2039300-2072900	661400-673600
10	15.12.2023	4225500-4335700	2039300-2094400	2296500-2348500	2039300-2072900	661400-673600
11	18.12.2023	4225500-4335700	2039300-2063800	2345500-2400600	2039300-2072900	679800-692000
12	19.12.2023	4225500-4335700	1938200-1990300	2345500-2400600	2039300-2072900	679800-692000
13	20.12.2023	4225500-4335700	1886200-1941300	2345500-2400600	2039300-2072900	679800-692000
14	21.12.2023	4225500-4335700	1886200-1941300	2345500-2400600	2039300-2072900	679800-685900
15	22.12.2023	4225500-4335700	1886200-1910700	2296500-2348500	2039300-2072900	679800-685900
16	26.12.2023	4225500-4335700	1938200-1971900	2296500-2348500	2039300-2072900	716500-728700
17	27.12.2023	4225500-4335700	1968800-1981100	2296500-2348500	2039300-2072900	716500-728700
18	28.12.2023	4225500-4335700	1978000-2020900	2244400-2296500	2039300-2072900	716500-728700
19	29.12.2023	4225500-4335700	1978000-2002500	2244400-2296500	2039300-2072900	716500-728700

Source: ဘုရင့်နောင်ကုန်စည်ခိုင်

၂၀၂၃ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော (FOB) ပဲဈေးနှုန်းများ(မတန်/ ဒေါ်လာ)

ပဲအမျိုးအစား		1.12.2023 to 8.12.2023	11.12.2023 to 15.12.2023	18.12..2023 to 22.12 2023	26.12 .2023 to 29.12 .2023
မတ်ပဲ (2022 -23crop)	FAQ	990-1010	950-970	960-980	940-960
	SQ	1090-1110	1050-1070	1060-1080	1040-1060
	အခွံချွတ် အလုံး/အခြမ်း(FAQ)	1045-1095	1020-1070	1030-1080	1025-1075
	အခွံချွတ် အလုံး/အခြမ်း(SQ)	1145-1195	1120-1170	1130-1180	1125-1175
	အခွံပါ အခြမ်း	1045-1095	1020-1070	1030-1080	1025-1075
ပဲတီစိမ်း (2022-23 Crop)	FAQ (အညှာ)	660-690	660-690	690-720	710-740
	ရွှေဝါအကြီး (Size 3.5 mm & up)	840-870	840-870	840-870	840-870
	ရွှေဝါအကြီး (Size 3.25 mm & up)	800-850	800-850	800-850	810-860
	ရွှေဝါအသေး (Under 3.5 mm)	760-790	760-790	760-790	770-800
ပဲတီစိမ်း (2022 -23 Crop)	FAQ ပဲနောက်	620-650	620-650	620-650	645-675
	SQ ပဲနောက်	770-800	770-800	750-780	750-780
	အခွံချွတ်အလုံးကြီးအခြမ်း (အညှာ)	910-960	910-960	930-980	950-1000
	အခွံချွတ်အလုံးသေးအခြမ်း (အညှာ)	655-680	655-680	675-700	700-725
	အခွံပါအလုံးသေးအခြမ်း (အညှာ)	640-690	640-690	660-710	670-720
ပဲစင်းငုံ (2022 -23 Crop)	အနီ	1100-1120	1060-1080	1020-1040	1040-1060
ပဲစင်းငုံ (2023 Crop)	အဖြူ(စစ်ကိုင်း)	1040-1060	1000-1020	960-980	980-1000
	အခွံချွတ်အခြမ်း	1410-1435	1365-1390	1320-1345	1325-1350
ကုလားပဲဖြူလုံးကြီး V2	FAQ	975-1025	925-975	925-975	935-985
	အခွံချွတ်အခြမ်း	1275-1325	1225-1275	1225-1275	1235-1285
ပဲလွန်းဖြူ	FAQ	580-600	600-620	625-645	625-645
	SQ	615-640	630-655	655-680	655-680
	အခွံချွတ်အခြမ်း	740-790	750-800	775-825	775-825
ပဲလွန်းနီ	FAQ	630-680	700-750	700-750	700-750
ပဲထောပတ်	FAQ	1130-1160	1130-1160	1130-1160	1130-1160
	အခွံချွတ်အခြမ်း	1260-1290	1260-1290	1260-1290	1260-1290
ပြောင်းဆန်		245-265	245-265	240-260	240-260
နှမ်းဖြူ		1595-1645	1520-1570	1520-1570	1520-1570
နှမ်းနက် (စပုံ)		1595-1645	1620-1670	1620-1670	1570-1620
နှမ်းညို		1380-1430	1380-1430	1380-1430	1380-1430
နှမ်းနက် (ရိုးရိုး)		1380-1430	1380-1430	1380-1430	1380-1430
မြေထောက်ပဲ(အနီ)		1460-1485	1450-1475	1450-1475	1450-1475
မြေထောက်ပဲ(အဖြူ)		960-985	950-975	950-975	950-975
ပဲယင်း(ဝါ)		550-575	570-595	570-595	570-595
ပဲယင်း(နီ)		710-760	725-775	725-775	725-775
Azuki ပဲတီစိမ်း(နီ)		1030-1060	1030-1060	1030-1060	1030-1060

Source: ဘုရင့်နောင်ကုန်စည်နှင့်

၂၀၂၃ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ပြည်ပဆန်ဈေးနှုန်းများ (FOB-YGN) (ဒေါ်လာ/မက်တန်)

စဉ်	အမျိုးအစား	6.12.2023 to 12.12.2023	13.12.2023 to 19.12.2023	20.12..2023 to 26.12.2023	27.12.2023 to 2.1.2024
1	Myanmar Long Grain White Rice 5% Broken(well Milled Double Polished Sortexed)	570-575	570-575	570-575	570-575
2	Myanmar Long Grain White Rice 10% Broken(well Milled Double Polished Sortexed)	560-570	560-570	560-570	560-570
3	Myanmar Long Grain White Rice 15% Broken(well Milled Double Polished Sortexed)	555-560	555-560	555-560	555-560
4	Myanmar Long Grain White Rice 25% Broken(well Milled Double Polished Sortexed)	550-555	550-555	550-555	550-555
5	Myanmar Long Grain White Rice (Emata)25% Broken(Reasonable Well Milled)	535-545	535-545	535-545	535-545
6	Myanmar White Rice (Kayinma) 5% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	580-590	580-590	580-590	580-590
7	Myanmar White Rice (Kayinma) 10% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	570-580	570-580	570-580	570-580
8	Myanmar White Rice (Kayinma) 15% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	560-570	560-570	560-570	560-570
9	Myanmar White Rice (Kayinma) 25% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	550-560	550-560	550-560	550-560
10	Myanmar White Rice (Sin Thu Kha) 5% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	570-575	570-575	570-575	570-575
11	Myanmar White Rice (Sin Thu Kha) 10% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	555-565	555-565	555-565	555-565
12	Myanmar White Rice (Sin Thu Kha) 15% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	550-555	550-555	550-555	550-555
13	Myanmar White Rice (Sin Thu Kha) 25% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	545-550	545-550	545-550	545-550
14	Myanmar White Rice Nga Sein Yarkyaw 5% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	570-580	570-580	570-580	570-580
15	Myanmar White Rice Nga Sein Yarkyaw 10% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	560-570	560-570	560-570	560-570
16	Myanmar White Rice Nga Sein Yarkyaw 15% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	555-560	555-560	555-560	555-560
17	Myanmar White Rice Nga Sein Yarkyaw 25% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	540-550	540-550	540-550	540-550
18	Myanmar White Rice (Nga Sein Yar Kyaw)25% Broken(Reasonably Well-Milled)	535-540	535-540	535-540	535-540
19	Myanmar Long Grain Fragrant Rice 5% Broken(Well Milled Double Polished Sortexed)	590-600	590-600	590-600	590-600
20	Myanmar White Rice Tun Pu (or) Bike Phyu 5% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	580-590	580-590	580-590	580-590
21	Myanmar White Rice Tun Pu (or) Bike Phyu 10% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	570-580	570-580	570-580	570-580
22	Myanmar White Rice Tun Pu (or) Bike Phyu 15% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	560-570	560-570	560-570	560-570
23	Myanmar White Rice Tun Pu (or) Bike Phyu 25% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	550-560	550-560	550-560	550-560
24	Myanmar Parboiled Rice (Kayinma) 5% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	630-640	630-640	630-640	630-640
25	Myanmar Parboiled Rice (Kayinma) 10 % Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	620-630	620-630	620-630	620-630
26	Myanmar Long Grain Parboiled Brown Rice 5% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	630-640	630-640	630-640	630-640
27	Myanmar Long Grain Parboiled Rice 10% Broken (Well Milled Double Polished Sortexed)	620-630	620-630	620-630	620-630
28	Myanmar Glutinous Rice 5% Broken	610-620	610-620	610-620	610-620
29	Myanmar Glutinous Rice 10 % Broken	605-615	605-615	605-615	605-615
30	Myanmar Glutinous Rice 15 % Broken	600-610	600-610	600-610	600-610
31	Myanmar Brown Rice 10 % Broken	460-470	460-470	460-470	460-470

Source: MRF

၂၀၂၃ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း ပြည်ပနိုင်ငံ၏ စက်သုံးဆီဈေးနှုန်း

No	Date	WTI Crude Oil	Brent Crude Oil	RBOB Gasoline	Natural Gas	Heating Oil
		(USD/bbl)	(USD / bbl)	(USD/ gal)	USD/ MMBtu)	(USD/ gal)
1	1.12.2023	75.69	80.40	216.10	2.80	283.05
2	4.12.2023	73.61	78.35	210.42	2.71	266.72
3	5.12.2023	73.13	78.05	213.90	2.69	265.94
4	6.12.2023	72.39	77.32	211.38	2.69	264.17
5	8.12.2023	70.40	75.28	203.11	2.58	258.20
6	11.12.2023	71.52	76.22	206.70	2.45	259.35
7	12.12.2023	71.56	76.27	205.11	2.42	261.96
8	13.12.2023	68.43	73.09	198.03	2.26	251.01
9	14.12.2023	69.60	74.50	203.47	2.35	256.41
10	15.12.2023	72.04	77.07	213.18	2.42	261.51
11	18.12.2023	71.79	76.92	213.57	2.52	262.39
12	19.12.2023	72.40	78.07	217.35	2.51	268.15
13	20.12.2023	73.44	79.17	219.19	2.57	271.80
14	21.12.2023	74.03	79.53	218.79	2.42	270.47
15	22.12.2023	74.74	80.25	217.31	2.58	271.81
16	26.12.2023	73.65	79.08	213.21	2.50	267.40
17	27.12.2023	75.49	81.01	215.96	2.58	266.49
18	28.12.2023	74.03	79.75	215.81	2.62	263.44
19	29.12.2023	72.01	77.44	209.55	2.54	255.35

Source: Bloomberg Commodities

၂၀၂၃ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ကမ္ဘာ့ရွှေဈေး (ဒေါ်လာ)

No	Date	London	New York	Yangon	Mandalay
1	1.12.2023	2040	2045	3655000	N/A
2	4.12.2023	2087	2092	N/A	N/A
3	5.12.2023	2040	2044	N/A	N/A
4	6.12.2023	2027	2030	3710000	N/A
5	8.12.2023	2034	2037	N/A	N/A
6	11.12.2023	1997	2002	3680000	N/A
7	12.12.2023	1987	1992	3700000	N/A
8	13.12.2023	1981	1985	3725000	N/A
9	14.12.2023	2035	2039	N/A	N/A
10	15.12.2023	2039	2043	N/A	N/A
11	18.12.2023	2026	2030	N/A	N/A
12	19.12.2023	2025	2028	3700000	N/A
13	20.12.2023	2040	2080	3710000	N/A
14	21.12.2023	2039	2040	3685000	N/A
15	22.12.2023	2048	2054	3695000	N/A
16	26.12.2023	2066	2070	N/A	N/A
17	27.12.2023	2067	2071	3705000	N/A
18	28.12.2023	2084	2092	3710000	N/A
19	29.12.2023	2071	2076	3700000	N/A

Source: Bullionvault, e trade Myanmar